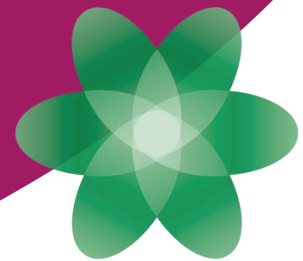

Erikoislääkärikoulutus Osaamisen arviointi

Voimassa 1.8.2025–31.7.2026

Lääketieteellinen
ammattillinen jatkokoulutus

Sisällysluettelo:

AKUUTTILÄÄKETIEDE.....	6
ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO.....	8
ENDOKRINOLOGIA	9
FONIATRIA.....	10
FYSIATRIA.....	11
GASTROENTEROLOGIA.....	13
GASTROENTEROLOGINEN KIRURGIA	14
GERIATRIA.....	15
IHOTAUDIT JA ALLERGOLOGIA	16
INFEKTIOSAIRAUDET	17
KARDIOLOGIA	19
KEUHKOSAIRAUDET JA ALLERGOLOGIA	21
KLIININEN FARMAKOLOGIA JA LÄÄKEHOITO	22
KLIININEN FYSIOLOGIA JA ISOTOOPPIÄÄKETIEDE	23
KLIININEN HEMATOLOGIA	24
KLIININEN KEMIA	26
KLIININEN MIKROBIOLOGIA.....	27
KLIININEN NEUROFYSIOLOGIA.....	28
KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT	30
KÄSIKIRURGIA.....	31
LASTENKIRURGIA.....	32
LASTENNEUROLOGIA	34
LASTENPSYKIATRIA	36
LASTENTAUDIT	37
LIIKUNTALÄÄKETIEDE.....	38
NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET	39
NEFROLOGIA.....	40

NEUROKIRURGIA.....	41
NEUROLOGIA	42
NUORISOPSYKIATRIA	43
OIKEUSLÄÄKETIEDE	45
OIKEUSPSYKIATRIA	46
ORTOPEDIA JA TRAUMATOLOGIA	48
PATOLOGIA	51
PERINNÖLLISYYSLÄÄKETIEDE	52
PLASTIIKKAKIRURGIA	53
PSYKIATRIA	55
RADIOLOGIA.....	57
REUMATOLOGIA	59
SILMÄTAUDIT	60
SISÄTAUDIT	62
SUU- JA LEUKAKIRURGIA	63
SYDÄN- JA RINTAELINKIRURGIA	65
SYÖPÄTAUDIT	67
TERVEYDENHUOLTO	68
TYÖTERVEYSHUOLTO	70
UROLOGIA	74
VERISUONIKIRURGIA	75
YLEISKIRURGIA.....	77
YLEISLÄÄKETIEDE	78
SISÄTAUTIALOJEN YHTEINEN KOULUTUSRUNKO	83

Tämä osaamisen arviointi -opas koskee niitä erikoistuvia, jotka ovat saaneet opinto-oikeuden 1.8.2025-31.7.2026. Erikoistuvalla on aina mahdollisuus suorittaa koulutuksensa uusimman opetussuunnitelman ja Osaamisen arviointi -oppaan mukaan. Ennen valmistumistaan erikoistuvan on osoitettava osaamistavoitteiden täyttyminen olemassa olevien EPA- tai etappiarviointien sekä muiden osaamisen arviointimenetelmien avulla.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetusmuutoksessa 55/2020 määritellään, että erikoislääkärikoulutuksen suorittamiseksi lääkärin tulee osoittaa yliopistojen yhdessä ja yhtenäisesti määrittelemällä tavalla, että hänellä on erikoislääkäriltä vaadittava osaaminen. Osaamisen arviointi -oppaaseen on koottu yliopistojen yhteisesti määrittelemät vaatimukset sekä osaamisen arvioinnissa käytettävät menetelmät kuten koejakso, kuulustelu ja EPA- tai etappiarvioinnit, jotka dokumentoidaan ELSA-järjestelmään. Erikoisalan valtakunnallisesti yhteiset osaamistavoitteet on kuvattu erikoislääkärikoulutuksen opinto-oppaassa.

Etapit ja luottamukseen perustuvat pätevyudet (Entrustable Professional Activities, EPA)

Osaamisen karttumista kuvataan etappien tai EPA-arvioinnin avulla. Etapit ovat erikoistuvan kehittymistä viitoittavia virstanpylväitä, joiden saavuttamista dokumentoidaan itsearviointien ja lähikouluttajien tekemän havainnoinnin avulla. EPA on erikoisalan keskeinen työtehtävä tai toiminta, jonka kaikissa toimipisteissä työskentelevien alan erikoislääkärien voidaan olettaa hallitsevan. Toistuvien arviointien avulla vahvistetaan opittuja oikeita toimintatapoja ja korjataan väärinkäsityksiä. Osa keskeisistä työtehtävistä on mahdollista oppia nopeasti, osassa harjaantumiseen vaaditaan paljon työtä. Osaamisen karttuessa erikoistuvalla annetaan lisääntyvästi itsenäisyyttä, kunnes hän on saavuttanut erikoislääkäriltä edellytettävän osaamisen.

Osaamisen karttumista ja osaamistavoitteiden saavuttamista seurataan tavallisimmin puolivuositain, jolloin varmistutaan siitä, että erikoistuva saa tarvittavan tuen ja

ohjauksen. On tärkeää, että erikoistuva saa varhaisessa vaiheessa palautetta osaamisestaan ja kehityskohteistaan. Strukturoitu seuranta sisältää säännöllisiä seurantakeskusteluja erikoisalan vastuuhenkilön, koulutuslääkärin, mentoreiden ja lähikouluttajien kanssa. Erikoistuvan oma itsearviointi on osa osaamisen kehittämisprosessia. Erikoisalan vastuuhenkilö tekee lopullisen päätöksen siitä, onko erikoistuva saavuttanut valmistumisvaiheessa erikoislääkäriltä vaadittavan osaamisen tason. Päätös perustuu ELSA-järjestelmään koottuun osaamisen arvioinnin dokumentaatioon. Päätöksenteon tukena voivat olla lähikouluttajien ja koulutuslääkärin kanssa käydyt keskustelut. Jos osaamisen karttumisessa havaitaan ongelmia, asiasta keskustellaan viipymättä erikoistuvan kanssa.

AKUUTILÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on tärkeä osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson ensisijaisena tavoitteena on arvioida henkilön soveltuvuutta alalle: asenteita, päätöksentekokykyä, yhteistyökykyä, kommunikaatiota sekä kykyä oppia uutta. Koejaksolaisen suoriutumista tulee arvioida verraten suoritusta siihen yleiseen suoritustasoon, johon koejaksolaisen tulisi kyetä koejaksonsa lopussa. Arviointi voidaan perustaa, mutta sen ei tarvitse rajoittua seuraaviin: a) koejaksolaisen suora observointi työpaikalla; b) virallinen ja epävirallinen raportointi muulta koejaksolaisen kanssa työskentelevältä henkilökunnalta; c) täytettyjen arviointilomakkeiden tulokset koejakson aikana.

Koejakson aikana toteutetaan useiden erilaisten potilastilanteiden seuranta (vähintään 6 kappaletta Mini CEX), käydään potilastapauskeskusteluja (vähintään 2 kappaletta CbD), suoritetaan valvotusti toimenpiteitä (vähintään 2 kappaletta DOPS). Lisäksi erikoistuva lääkäri suorittaa vähintään yhden simuloidun potilastapauksen (Mini CEX). Lisäksi koejakson aikana tulee osoittaa vähintään taso 3 EPA 1- arvioinnissa. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Erikoistuvan lääkärin edistymistä tuetaan viikoittain järjestettävien koulutuksien ja seurataan jatkuvasti strukturoitujen arviointilomakkeiden avulla, minkä lisäksi hänen tulee suorittaa hyväksytysti valtakunnallinen kirjallinen kuulustelu. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Akuuttilääketieteen osaamisperustaisen erikoistumiskoulutukseen on luotu useita arviointiin käytettäviä tiedostoja, arvioinnin tueksi tehtyjä tiedostoja, jotka löytyvät valtakunnallisilta verkkosivuilta. Näiden lisäksi sieltä löytyy käytännön ohjeita akuuttilääketieteen osaamisperustaisen erikoistumiskoulutuksen arviointiin. Suomessa on käytössä 7 akuuttilääketieteen EPA-arviointia. Luotettavasti osoitettu pätevyys- eli EPA-arvioinnissa seurataan erikoistuvan kokonaissuoritusta annetussa työtehtävässä. Arvioinnissa otetaan huomioon kaikki siinä tehtävässä oleelliset ammattipätevyudet. Akuuttilääketieteen 24 ammattipätevyysosiota ymmärretään opettamisen ja oppimisen osa-alueina ja jokainen niistä tulee hallita hyväksyttävällä tasolla eli vähintään tasolla 4 ennen valmistumista. Erikoistumiskoulutuksen päättyessä erikoistuva pystyy toimimaan ilman ohjausta jokaisessa EPA-arvioinnissa eli jokainen EPA on hyväksytysti suoritettu (vähintään tasolla 4).

Suomalaiset akuuttilääketieteen EPAt ovat seuraavat:

- EM-EPA 1: Kiireetön, suppeaa selvittelyä vaativa, peruselintoiminnoiltaan stabiili päivystyspotilas
- EM-EPA 2: Potentiaalisesti korkean riskin omaava, peruselintoiminnoiltaan stabiili päivystyspotilas
- EM-EPA 3: Kiireellistä tutkimusta ja hoitoa vaativa, selväpiirteisen taudinkuvan potilas
- EM-EPA 4s: Kiireellistä tutkimusta ja hoitoa vaativa, korkean riskin löydös sekä peruselintoimintojen häiriö "sairastuminen"
- EM-EPA 4v: Kiireellistä tutkimusta ja hoitoa vaativa, korkean riskin löydös sekä peruselintoimintojen häiriö "vammautuminen"
- EM-EPA 5: Useamman potilaan yhtäaikaisten tutkimuksen ja hoidon hallinta
- EM-EPA 6: Päivystyspoliklinikan päivittäinen johtaminen
- EM-EPA 7: Haasteellisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen

ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Anestesiologian ja tehohoidon alalla tulee suorittaa valtakunnallinen kuulustelu. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Lisäksi osassa yliopistollisista sairaaloista erikoislääkärikoulutuksessa olevat lääkärit osallistuvat vuosittain On-Line Assessment (OLA) tai Home On-Line Assessment (HOLA) kuulusteluun (ks. <https://esaic.org/professional-growth/edaic/ola-and-hola/>).

Kansallisen erikoislääkärikuulustelun vaihtoehtona hyväksytään myös European Society of Anaesthesiology and Intensive Care (ESAIC) –järjestön järjestämä EDAIC-kuulustelu (The European Diploma in Anaesthesiology and Intensive Care) tai jokin toinen vastaava ulkomainen kuulustelu, kuten esimerkiksi The Royal College of Anaesthetists –järjestön FRCA-kuulustelu. Tarkemmat tiedot EDAIC-kuulustelusta löytyvät osoitteesta <https://www.esaic.org/education/edaic>.

EPA-arviointi

Toteutetaan seuraavissa keskeisissä työtehtävissä:

1. Koejakso anestesiologiaan ja tehohoitoon erikoistuville lääkäreille
2. Keisarileikkauspotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito
3. Geriatrisen leikkauspotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito
4. Päiväkirurgisen aikuispotilaan anestesiologinen hoito
5. Päiväkirurgisen lapsipotilaan anestesiologinen hoito
6. Keuhkoleikkauspotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito
7. Kraniotomiapotilaan perioperatiivinen anestesiologinen hoito
8. Pienen lapsen (alle 5 v) vaativan anestesian hoito
9. Tehohoidon tarpeen ja hyödyllisyyden arviointi
10. Tehohoitopotilaan kiertäminen
11. Monivammapotilaan hoito – EPA-kokonaisuus
12. Verisuonikirurgisen/toimenpideradiologisen potilaan anestesian EPA-kokonaisuus

ENDOKRINOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Endokrinologian osaamistavoitteiden arviointiin kuuluu kirjallisen valtakunnallisen erikoislääkärikuulustelun tai eurooppalaisen erikoislääkärikuulustelun hyväksytty suorittaminen. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Eurooppalaisen erikoislääkärikuulustelun vaatimukset ja ohjeet löytyvät [eurooppalaisen kuulustelun verkkosivuilta](#). Kuulusteluissa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Endokrinologialla on käytössä seuraavat EPA-arvioinnit:

1. Vuodeosastokierto (yhteinen sisätautien koulutusrungon kanssa)
2. Päivystyspotilaan hoito (yhteinen sisätautien koulutusrungon kanssa)
3. Endokrinologisen potilaan diagnostiikan ja hoidon suunnittelu vastaanotolla (koejakson aikana)
4. Monialaista yhteistyötä vaativan potilaan hoidon ja seurannan suunnittelu
5. Diabetesta sairastavan potilaan diagnostiikan ja hoidon suunnittelu vastaanotolla
6. Potilaan ongelman ratkaisu tietohaun avulla

FONIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Koejakson aikana suoritettavat EPA-arvioinnit on kuvattu kohdassa 3.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna

erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa foniatriaan laadittujen EPA-arviointien perusteella. Osa EPA-arvioinneista tapahtuu koejakson aikana.

- EPA1. Äänihäiriöpotilaan tutkimus (koejakso)
- EPA2. Kurkunpään optinen perustutkimus (koejakso)
- EPA3. Äänihäiriöiden erotusdiagnostiikka
- EPA4. Äänihäiriöpotilaan ohjaus ja kuntoutus
- EPA5. Transsukupuolisten ääniongelmat
- EPA6. Valioäänenkäyttäjät ja työkyvyn arviointi
- EPA7. Kuulovikaisen lapsen kuntoutussuunnitelma
- EPA8. Nieleleshäiriöpotilaan kliininen tutkiminen
- EPA9. FEES-tutkimuksen suorittaminen
- EPA10. Puheen sujumattomuuden arviointi
- EPA11. Puhemotoriikan arviointi (koejakso)
- EPA12. Halkiopotilaan tutkimus ja hoito
- EPA13. Puhe- ja kielihäiriöisen lapsen foniatrinen tutkimus (koejakso)
- EPA14. Kuntoutusneuvottelu (koejakso)
- EPA15. Kielihäiriöisen lapsen foniatrinen lausunto (koejakso)
- EPA16. Puhetta tukevat ja korvaavat kommunikointikeinot (AAC)
- EPA17. Potilaan ongelman ratkaisu tietohaun avulla (Näyttöön perustuva lääketiede)

FYSIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien

arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. Koejakso. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät [kuulustelun valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. Kuulustelu.

EPA-arviointi

Osaamisperustaisessa koulutuksessa tuetaan ennalta määriteltyjen tietojen, taitojen ja asenteiden oppimista. Erikoistuvan kehitystä ohjataan säännöllisen palautteen avulla. Kaikkea mitä opitaan, pystytään myös arvioimaan. Yksi arvioinnin menetelmistä on luottamukseen perustuva pätevyys ("Entrustable Professional Activity" = EPA). EPA on fysiatrian alalle ominainen ammatillinen toiminto, tehtäväkokonaisuus tai toimenpide, jonka riittävän pätevyyden saavuttanut henkilö pystyy itsenäisesti suorittamaan. Tavoitteena on saavuttaa jokaisen EPA-arvioinnin kohdalla vähintään osaamisen taso "4 – Itsenäinen toiminta". Yksittäinen EPA on jokin olennainen osa fysiatrian erikoislääkärin jokapäiväistä työtä. EPA-arviointien edistymistä arvioidaan ennalta sovitun asteikon mukaan ja EPA-arvioinnit tulee pystyä saavuttamaan määritellyn ajanjakson kuluessa. Käytännön työn arviointi perustuu ensisijaisesti erikoistuvan toiminnan havainnointiin. EPA saavutetaan asteittain, alkaen oikeudesta toiminnon seuraamiseen ja päättyen ohjaajatasen pätevyyden saavuttamiseen. EPA perustuu fysiatrian erikoisalan päivittäiseen työhön, sen ydintoimintoihin. Fysiatrian EPA-arvioinnit on rakennettu kaiken viiden yliopiston fysiatrian erikoisalavastaavien yhteistyönä.

Fysiatrillalla on käytössä seuraavat EPA-arvioinnit:

1. Tules potilaiden tutkiminen, hoito ja kuntoutus

2. Neurologisten potilaiden tutkiminen ja kuntoutus
3. Kipupotilaiden tutkiminen, hoito ja kuntoutus
4. Moniammatillisen kuntoutustiimin johtaminen ja kuntoutussuunnitelman laatiminen
5. Apuvälinetarpeen arviointi moniammatillisessa tiimissä ja saatavuuskriteereiden soveltaminen
6. Työkyvyn ja ammatillisen kuntoutuksen arvio ja tarvittavien lausuntojen laatiminen

GASTROENTEROLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*. Vaihtoehtoisesti erikoistuva voi osallistua kansainväliseen ESBGH:n laatimaan kuulusteluun.

EPA-arviointi

Gastroenterologialla käytetään seuraavaa EPA-arviointia:

- Kolonoskopiataitojen arviointi
- Gastroskopiataitojen arviointi
- IBD-potilaan vastaanottokäynti

- Maksakirroosipotilaan vastaanottokäynti
- Loppuvaiheen maksakirroosipotilaan hoito

Lisäksi sisätautien yhteisen koulutusrungon aikana tulee suorittaa sisätautialoille yhteiset EPA-arvioinnit, jotka on kuvattu kappaleessa *Sisätautialojen yhteinen koulutusrunko*.

GASTROENTEROLOGINEN KIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä, soveltuvuutta erikoisalalle ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Gastroenterologisen kirurgian koejakso suoritetaan yhtäjaksoisena samassa sairaalassa, joko keskus- tai yliopistosairaalassa. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. Koejakso. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät valtakunnallisilta verkkosivuilta.

Kuulustelu

Gastroenterologisen kirurgian erikoistumiseen kuuluu valtakunnallinen kuulustelu, jonka voi suorittaa koulutuskokonaisuuden viimeisen kahden vuoden aikana. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Käytännön taitojen arviointi

Erikoistuvan lääkärin kliinistä osaamista arvioidaan työssä tapahtuvan arvioinnin välineitä käyttäen sekä palautekeskustelujen avulla. Arvioinnissa on käytössä mm. seuraavia menetelmiä:

- Strukturoitu teknisten taitojen arviointi (OSATS) ja toimenpidetaitojen suora arviointi (DOPS)
- Potilastapauskeskustelu ja potilasasiakirjamerkinnot (mini-CEX ja Case based discussion)
- Keskeisten työtehtävien (ns. EPA) arviointi
- Verkkokurssit, hands on-kurssit ja simulaatiot

EPA-arviointi

Gastroenterologisella kirurgialla käytetään seuraavia EPA-arviointeja:

- Kolonoskopiataitojen arviointi
- Gastroskopiataitojen arviointi
- Vuodeosastokierto
- Laparoskooppinen kolekystektomia
- Laparoskooppinen appendikektomia
- Laparoskooppinen sigmaresektio
- Tyräpotilas

GERIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna

erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

Jatkuva oppimisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään lokikirjaa, siihen perustuvaa itsearviointia sekä kehityskeskusteluja lähikouluttajan ja koulutuksen vastuuhenkilön tai hänen valtuuttamansa henkilön kanssa. Lokikirjassa on kuvattu erikoisalan keskeiset osaamisalueet, joissa edistymistä arvioidaan viisiportaisella asteikolla.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa EPA-arviointien perusteella. EPA-arvioinnin tehtävät perustuvat lokikirjassa kuvattuihin osaamisalueisiin.

Tässä vaiheessa käytössä ovat seuraavat EPA-arvioinnit:

- 1) Lääkehoidon arviointi
- 2) Muistisairauksien diagnostiikka ja kokonaisvaltainen hoidon suunnittelu
- 3) Luunmurtumien sekundaaripreventio
- 4) Kuntoutussuunnitelman laatiminen moniammatillisesti
- 5) Deliriumin ehkäisy, tunnistaminen ja hoito

IHOTAUDIT JA ALLERGOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimisiimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Luottamukseen perustuva pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltujen kriteerien mukainen, erikoisalalle ominainen toiminto tai työtehtävä, jonka osaamisen karttumista dokumentoidaan ja arvioidaan ennalta määriteltujen kriteerien mukaan. Näillä arvioidaan erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä erikoistumiskoulutuksen eri vaiheissa. EPA-arviointien suorittaminen voidaan aloittaa jo koejakson aikana. Ihotautien ja allergologian erikoislääkärikoulutuksessa on käytössä seuraavat EPA-arvioinnit:

- 1) Allergiaepäilyn tutkiminen
- 2) Hyvänlaatuiset kasvaimet ja ihotoimenpiteet
- 3) Ihotautinen päivystyspotilas
- 4) Kroonista tulehduksellista ihotautia sairastava potilas
- 5) Seksitaudit
- 6) Pahanlaatuiset ihokasvaimet ja niiden esiasteet
- 7) Autoimmuuni-ihotaudit
- 8) Krooniset haavat

INFEKTIOSAIRAUDET

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi

annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan *kappale 4.7.1. Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan *kappale 4.7.2. Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Luottamukseen perustuva pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltujen kriteerien mukaisen, erikoisalalle ominaisen toiminnon tai toimenpiteen valvottu suoritus. Sen tarkoitus on arvioida erikoistuvan kykyä toimia tarkoituksenmukaisesti erikoislääkärin kohtaamissa tilanteissa. Erikoistumiskoulutuksen eri vaiheissa arvioidaan EPA-arvioinnin kriteerien avulla erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä kohti erikoislääkärin pätevyyden edellyttämää tasoa. Erikoistuvan ammatillisen toiminnan tasoja on 5 (1 ohjaajan toiminnan seuraaminen, 2 toiminta suoran ohjauksen alaisena, 3 toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena, 4 toiminta ilman ohjausta, 5 toiminta ohjaajana).

Infektiosairauksien erikoislääkärikoulutuksessa käytössä ovat seuraavat EPAt:

- 1) Tuore HIV, ensikäynti infektiopoliklinikalla
- 2) Immuunipuutosepäilyn alkuselvvittely infektiopoliklinikalla
- 3) Konsultaatioiden tarjoaminen oman yksikön ulkopuolelle
- 4) Tekonivelinfektion hoito
- 5) *Staphylococcus aureus* -bakteerin aiheuttaman yleisinfektion tutkimus ja hoito
- 6) Epidemian selvitys

Lisäksi sisätautien yhteisen koulutusrungon aikana tulee suorittaa sisätautialoille yhteiset EPA-arvioinnit, jotka on kuvattu kappaleessa *Sisätautialojen yhteinen koulutusrunko*.

Muu arviointi

Lähikouluttaja ja erikoistuva tapaavat säännöllisesti ja arvioivat koulutuksen sisältöä ja osaamistavoitteiden saavuttamista. Erikoistuva kirjaa lokikirjaan ylös oman arvionsa osaamisensa kehittymisestä ja tavoitteiden saavuttamisesta käyttäen luottamuksen tasoja (1–5).

KARDIOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Kansallisen valtakunnallisen kuulustelun vaihtoehtona on ns. eurooppalainen kardiologikuulustelu (European Examination of General Cardiology, EEGC), joka on

edellytyksenä yleiseurooppalaisen kardiologitutkinnon (European Diploma of General Cardiologist, EDGC) suorittamiselle.

EPA-arviointi

Luottamukseen perustuva pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltujen kriteerien mukainen, erikoisalalle ominainen toiminto tai työtehtävä, jonka osaamisen karttumista dokumentoidaan ja arvioidaan ennalta määriteltujen kriteerien mukaan. Sen tarkoitus on arvioida erikoistuvan kykyä toimia tarkoituksenmukaisesti erikoislääkärin kohtaamissa tilanteissa. Kardiologian erikoislääkärikoulutuksen edistymistä ja taitojen kehittymistä arvioidaan mm. EPA-arviointien avulla. EPA-arvioinnit noudattavat European Society of Cardiology “Core Curriculum for General Cardiologist” koulutusohjelman vaatimuksia.

Käytössä ovat seuraavat EPA-arvioinnit:

- Akuutisti sairaan kardiologisen potilaan arviointi ja hoito
- Aorttaläpän vikojen arviointi ja hoito
- EKG:n tulkinta
- Kroonisen sydämen vajaatoiminnan arviointi ja hoito
- Mitraaliläpän vikojen arviointi ja hoito
- Sepelvaltimotaudin kajoava diagnostiikka ja hoito
- Sydämen ultraäänitutkimus (TTE)
- Tahdistinpoliklinikalla työskenteleminen
- Transesophageaalinen sydämen ultraäänitutkimus (TEE)
- Vuodeosastokierron suunnittelu ja toteutus kardiologisella vuodeosastolla
- Kajoamattomat kuvantamistutkimukset sydänsairauksien arvioinnissa

Suoritteet

Kardiologian erikoisalaan liittyy toimenpiteitä, joihin erikoistuvan tulee perehtyä koulutuksen aikana. Ne perustuvat European Society of Cardiology “Core Curriculum for General Cardiologist” koulutusohjelman vaatimuksiin. Suoritteet on kuvattu ELSA:ssa. Suoritteen yhteydessä on mainittu minimimäärä, joka on arvioitu

tarpeelliseksi ko. suoritteeseen perehtymiseksi. Lukumäärä on kuitenkin ohjeellinen, eikä toimenpiteiden suoriutumista arvioida. Erikoistuva pitää itse kirjata suoritteista.

KEUHKOSAIRAUDET JA ALLERGOLOGIA

Koejakso

Valinnassa menestyneelle hakijalle tarjotaan ehdollista opinto-oikeutta. Jotta opinto-oikeus myönnetään lopullisesti, tulee hakijan suorittaa 6 kuukauden mittainen koejakso. Ehdollisen opinto-oikeuden saanut saa erillisen, alakohtaisen, määräaikaisen opinto-oikeuden. Ehdollisen opinto-oikeuden saanut hakija voi suorittaa koejakson yliopistojen hyväksymissä keuhkosairauksien alan koulutuspaikoissa. Koejakson suorittamisesta sovitaan erikseen erikoisalan vastuuhenkilön kanssa.

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Osaaminen arvioidaan keuhkosairauksien alalla valtakunnallisella tentillä tai, mikäli erikoistuva niin haluaa, vaihtoehtoisesti eurooppalaisen keuhkojärjestön (European Respiratory Society) tentillä. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Seuraavista aiheista on olemassa EPA-arviointi:

1. Pitkittynyt (yli 3 viikkoa kestänyt) yskä: Kliininen arvio ja hoito

2. Bronkoskopia hereillä olevalle potilaalle taipuisalla tähystimellä
3. Astma
4. Alahengitystietulehdukset (ei sisällä tuberkuloosia)
5. Keuhkohtaumatauti
6. Tuberkuloosi
7. Interstitiaaliset keuhkosairaudet
8. kriittisesti sairaan potilaan tunnistaminen ja hoidon periaatteet
9. Keuhkosityövän diagnostiikka
10. Obstruktiivisen ja sentraalisen uniapnean diagnostiikka ja hoito
11. Hengitysvaje ja hengitystukilaitteet (sisältää
kaksoispaineventilaation, adaptiivisen servoventilaation ja CPAP-
laitteen, korkeavirtausnenäkanyylihoidon (NHF) ja yskityskoneen)
12. Keuhkopotilaan palliatiivinen hoito
13. Happihoito
14. Hengitystieallergia

KLINIINEN FARMAKOLOGIA JA LÄÄKEHOITO

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. Koejakso. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina

viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Jatkuva osaamisen arviointi ja EPA-arviointi

Kliinisen farmakologian ja lääkehoidon erikoislääkärikoulutuksessa on käytössä seuraavat EPAt:

- Kliinisen farmakologian konsultaatiopyyntöön vastaaminen kirjallisesti tai puhelimesta.
- Suomenkielisen artikkelin kirjoittaminen kliinisfarmakologisesta aiheesta Lääkärilehteen/Duodecimiin/Lääketaloon
- Kliininen lääketutkimus
- Faasi 3 kliinisen lääketutkimuksen referointi
- Kliinisen farmakologian konsultaativastaus laajaan kysymykseen
- Uudet lääkkeet ja niihin perehtyminen

KLIININEN FYSIOLOGIA JA ISOTOOPPILÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä seurataan EPA-arvioinneilla ja suoritteilla. EPAt suoritetaan koulutukseen osallistuvan erikoislääkärin ohjauksessa ja valvonnassa. Suoritteet erikoistuva lääkäri kirjaa itse ELSAan ja niiden kertymistä ja osaamisen kehittymistä seurataan koulutuskeskusteluissa professorin ja koulutuslääkärin (KOVA-lääkäri) toimesta. Kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen 16 EPA-arviointia koostuvat seuraavista aihealueista:

- Yleiset osaamisalueet
- Hengitys- verenkiertoelimistön tutkimukset
- Ruoansulatuselimistön toiminnan tutkimukset
- Munuaisten ja virtsateiden tutkimukset
- Tuki- ja liikuntaelimistön toiminnan tutkimukset
- Aivojen ja hermoston tutkimukset
- Kasvainten isotooppitutkimukset
- Tulehduksen kuvantaminen
- Radioisotooppihoidot

KLIININEN HEMATOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. Koejakso. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Kuulustelu voidaan korvata Euroopan hematologiyhdistyksen (EHA) kuulustelulla, joka järjestetään kesäkuun vuosikokouksen yhteydessä sekä kokouspaikalla, että samanaikaisesti erikseen sovittavassa paikassa Helsingissä. Tarkempia tietoja löytyy osoitteesta <https://ehaweb.org/education/european-hematology-exam-2>

EPA-arviointi

Kliinisen hematologian koulutuksen arvioinnissa käytettävät EPAt ovat:

- Hematologian alan toimenpiteet
- Päivystyshematologiaa
- Akuutit leukemiat
- Kroonisten veritautien diagnostiikka ja hoito
- Konsultaatiohematologiaa
- Haastava vuorovaikutustilanne

Tämän lisäksi käytössä on EHA:n lokikirja (EHA Curriculum Passport) opetuksen itsearviointia varten. Lisätietoa: [https://ehaweb.org/education/european-hematology\[1\]curriculum/](https://ehaweb.org/education/european-hematology[1]curriculum/) Lisäksi sisätautien yhteisen koulutusrungon aikana tulee suorittaa sisätautialoille yhteiset EPAt, jotka on kuvattu kappaleessa *Sisätautialojen yhteinen koulutusrunko*.

KLIIININEN KEMIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.1. Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale *4.7.2. Kuulustelu*.

Kliinisen kemian erikoistumiskoulutukseen kuuluu valtakunnallinen kuulustelu teoreettisen tietopohjan ja eurooppalaisen ja kansallisen asiantuntijatason varmistamiseksi.

EPA-arviointi

Kliinisen kemian EPAt ovat (1–11):

- Laboratorion taloushallinto
- Laatupoikkeama
- Näytteenottoprosessi
- Vieritestin ominaisuudet
- Analyyttinen suorituskky
- Kemian tutkimuksen lausunto
- Uuden tutkimuksen käyttöönotto
- Konsultaatio verenkuvaa-analysaattorin antamasta poikkeavasta tuloksesta

- Verensiirtotutkimuksen lausunnot
- Hyytymistutkimustuloksen tulkinta
- Virtsa-analytiikka

EPA:t suoritetaan osittain päällekkäin koulutukseen osallistuvan erikoislääkärin ohjauksessa ja valvonnassa. EPA-arviointi annetaan kirjallisena ja hyväksytysti suoritettu EPA kirjataan lokikirjaan.

KLIIININEN MIKROBIOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Kliinisen mikrobiologian EPA:t:

- Veriviljelylöydöksen tulkinta ja mahdolliset virhelähteet näytteenotosta mikrobin tunnistukseen
- Laboratorion laatupoikkeaman käsittely
- Uuden tutkimusmenetelmän käyttöönotto

- Nukleiinihappo-osoitukseen perustuvien testien tulosten tulkinta ja virhelähteet
- Tuma-vasta-aineiden laboratorioanalytiikka ja tulosten tulkinta

EPA:t suoritetaan osittain päällekkäin koulutukseen osallistuvan erikoislääkärin ohjauksessa ja valvonnassa. EPA-arviointi annetaan kirjallisena ja hyväksytysti suoritettu EPA kirjataan lokikirjaan.

KLIININEN NEUROFYSIOLOGIA

Osaamista arvioidaan koko erikoistumisen ajan. Ensimmäinen muodollinen arviointi tehdään 6 kuukauden koejakson aikana. Lopuksi suoritetaan valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ennalta sovittujen ja ELSAssa tiedoksi annettujen EPA-arviointien ja lokikirjan avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa, koejakso suoritetaan yliopistosairaalassa kliinisen neurofysiologian osastolla. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä mitataan koejaksolla ja myöhemmän koulutuksen aikana EPA-arvioinneilla, jotka tulevat kattamaan alan keskeiset osaamistavoitteet.

Koejakson aikana on suoritettava hyväksyttävästi (ainakin 3/5 arvio) ammatillinen työskentely KNF-osastolla sekä kaksi seuraavista kolmesta EPA-kokonaisuudesta: ENMG koejakso, aikuisen yöpolygrafia ja aikuisen polikliininen EEG.

Osa-alueet, joista ei vielä ole EPA-arviointeja arvioidaan perinteisin menetelmin. Tällä hetkellä EPA-arvioinneista on käytössä:

- ENMG koejakso
- Aikuisen polikliininen EEG
- Aikuisen yöpolygrafia
- Ammatillinen työskentely KNF-osastolla
- Päivystys-EEG
- EEG:n pitkäaikaisrekisteröinnit (ambulatoriset, EEG-monitoroinnit)
- Lasten, vauvojen ja vastasyntyneiden EEG
- ENMG tavallinen
- ENMG vaativa
- Tuntokynnysmittaukset
- TMS
- Vireystutkimus
- Aikuisen laaja unipolygrafia
- Herätteet
- Tiedonhaku
-

KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Koejakson aikana seurataan mm. erikoistuvan kykyä itsenäiseen päätöksentekoon ja toimimiseen alan päivystäjänä sekä valmiutta kehittyä KNK-alan kirurgina ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

KNK-tautien alalla on mahdollista korvata valtakunnallinen kuulustelu suorittamalla eurooppalainen KNK-alan kirjallinen kuulustelu (<http://www.ebeorl-hns.org/>).

EPA-arviointi

Erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä mitataan koulutuksen kaikissa vaiheissa käyttämällä EPA-arviointimenetelmää. Korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoisalalla osaamisen arvioinnissa käytetään seuraavia EPA-arviointeja:

- EPA 1 Koejakso: Erikoistuvan lääkärin perusvalmiudet
 - EPA 1a Tympanostomia
 - EPA 1b Adenotomia
 - EPA1c Tonsillektomia

- EPA 2 Kuulon arviointi ja kuulokäyrän tulkinta
- EPA 3 Kirurginen ilmatie
- EPA 4 Kroonisen rinosinuiitin diagnostiikka ja hoito
- EPA 5 Huimauspotilaan tutkiminen ja diagnostiikka
- EPA 6 Poikkeava kaulan imusolmuke

KÄSIKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Käsikirurgian erikoislääkärikoulutukseen kuuluu kirjallinen ja suullinen kuulustelu. Suullisen kuulustelun voi suorittaa vasta kun kirjallinen kuulustelu on suoritettu hyväksytysti.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Osaamistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan etappeina seuraavilla osa-alueilla:

- Kirurginen ensiapupäivystys
- Osastopotilaan hoitaminen
- Toiminta leikkaussalissa

- Kiireellinen käsikirurgia
- Elektiivinen käsikirurgia
- Toiminta käsikirurgian konsulttina
- Mikrokirurginen leikkaustekniikka
- Työn kehittäminen
- Tieteellinen tutkimus

Etappeina arvioitavat osa-alueet sisältävät lisäksi 5 EPA-arviointia:

- Potilaan tutkiminen
- Hermopinteen kirurginen hoito
- Periferisen hermovamman kirurginen hoito
- Sormen koukistajajänteen korjaus
- Värttinäluun alaosan murtuman hoito

LASTENKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson kesto on 6 kuukautta ja se suoritetaan yhtäjaksoisesti ehdollisen opinto-oikeuden myöntäneen yliopiston lastenkirurgian koulutuksesta vastaavan henkilön etukäteen hyväksymässä/hyväksymissä yksikössä/yksiköissä. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina

viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Erikoistuvan lääkärin teoreettista ja käytännön osaamista arvioidaan valtakunnallisella kuulustelulla, joka suoritetaan koulutuksen loppuvaiheessa. Kuulustelu sisältää kirjallisen ja suullisen osuuden sekä leikkauskokeen. Erikoistuvia kehoitetaan lisäksi osallistumaan koulutuksen loppuvaiheessa Euroopan lastenkirurgian erikoislääkäriyhdistyksen vuosittain järjestämään lastenkirurgian erikoislääkärikuulusteluun. Valtakunnallisen kuulustelun suullinen osuus ja leikkauskoe suoritetaan hyväksytysti suoritetun kirjallisen kuulustelun jälkeen. Kuulusteluajankohta ja -paikkakunta sovitaan erikseen tapauskohtaisesti.

Suullisen kuulustelun vaatimukset ovat samat kuin kirjallisessa kuulustelussa ja sen tulos ilmoitetaan välittömästi. Kuulustelijoita on kaksi ja he ovat yleensä samat henkilöt kuin suullista kuulustelua edeltävässä kirjallisessa kuulustelussa. Suullisen kuulustelun tarkoitus on arvioida kuulusteltavan kykyä hallita kokonaisuuksia, ei yksityiskohtia. Erityisesti pyritään arvioimaan kuulusteltavan kykyä suunnitella diagnostiset tutkimukset, tulkita löydökset ja suunnitella nykytiedon pohjalta asianmukainen hoito ongelmatapauksissa. Kuulusteltavan on kyettävä loogisesti perustelemaan valitsemansa tutkimukset ja hoitolinjat. Kuulustelussa käytettävä materiaali muodostuu kliinisistä tiedoista, kuvantamistutkimuksista ja laboratoriovastauksista. Suulliseen kuulusteluun liittyy leikkauskoe, jossa kuulusteltava suorittaa valvotusti tavallisen lastenkirurgisen toimenpiteen, esim. tyräleikkauksen.

EPA-arviointi

Erikoistuvan lääkärin kehittymistä itsenäisiä päätöksiä tekeväksi erikoislääkäriksi seurataan alku- väli- ja loppukeskusteluin. Lastenkirurgian keskeiset työtehtävät määritellään ja kirjataan EPA-lomakkeille. Aluksi erikoistuva lääkäri suorittaa tällaiset EPA-työtehtävät valvonnan alla. Kouluttajan luottamuksen kasvaessa erikoistuva suorittaa em. tehtävät yhä itsenäisemmin. Suorittamisesta erikoistuva saa palautteen ja kehittyminen kirjataan sähköiseen lokikirjaan tai portfolioon.

Lastenkirurgian erikoislääkärikoulutuksessa otetaan toistaiseksi käyttöön seuraavat 5 EPA-arviointia ja niihin liittyvät arviointilomakkeet:

- Lapsen avoin tyräleikkaus (DOPS)
- Lapsen täyhystysleikkaus (appendicectomy) (DOPS)
- Lapsen yläraajan murtuman reponointi ja fiksaatio (DOPS)
- Neonaatalileikkaus (DOPS)
- Vastasyntyneen akuuttivatsa (Palaute-kaavake)

LASTENNEUROLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Alla lueteltu EPA otsikkotasolla. Kuvaukset löytyvät kokonaisuudessaan ELSA-järjestelmästä. Lastenneurologisten EPA-kokonaisuuksien arviointi tapahtuu ensisijaisesti lastenneurologin toimesta, ellei lastenneurologian koulutuksen vastuuhenkilön kanssa ole muuta sovittu.

- Lastenneurologinen kliininen tutkimus

- Kehitysneurologisen diagnoosin asettaminen ja neurologisen kehityksen poikkeavuuden etiologinen selvittely
- Kehitysvammaisuuden diagnosointi ja etiologinen selvittely
- Lapsuusiän autismi
- Cp-vamman diagnosointi, lapsen ja nuoren hoidon sekä kuntoutuksen suunnittelu
- Akuutin vaikean aivo- ja selkäydinvamman hoito ja kuntoutus
- Lastenneurologiset toimenpiteet - Kuntoutussuunnitelman laatiminen moniammatillisessa kuntoutustyöryhmässä
- Kohtausoireiden diagnostiikka
- Lasten ja nuorten epilepsia
- Pitkittyneen epileptisen kohtauksen hoito
- Lasten ja nuorten päänsärky
- Autoimmuunienkefaliitti ja muut keskushermoston neuroinflammatoriset sekä demyelinoivat sairaudet
- Lasten ja nuorten unihäiriöt
- Neurologisin oirein ilmenevät toiminnalliset häiriöt
- Neuromuskulaaritautilien diagnosoiminen, hoito ja sen järjestäminen
- Akuuttineurologisen potilaan hoito ja konsultointi (yli 1 kuukautta)
- Lastenneurologinen vastasyntyneen konsultaatio (alle 1 kuukautta)
- Neuro-onkologisten sairauksien hoidon konsultointi ja neurologinen seuranta
- Lastenneurologiset toimenpiteet - lumbaalipunktio ja likvorin avauspaineen mittaus
- Lastenneurologiset toimenpiteet - aivokuoleman toteaminen
- Haasteellisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen
- Konsultaatioiden tarjoaminen oman yksikön ulkopuolelle
- Hoitovastuun siirtäminen
- Elämän loppuvaiheen hoidon järjestäminen

LASTENPSYKIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla ja mahdollisesti myös lokikirjan avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta seurataan koko erikoistumisen ajan erikoisalalle laadittujen EPA-kokonaisuuksien avulla. EPA kuvaukset löytyvät kokonaisuudessaan ELSA-järjestelmästä.

Lastenpsykiatrian oppialalla on käytössä 8 EPA-arviointia.

EPA 1. Lapsen yksilötutkimus

EPA 2. Perheen haastattelu

EPA 3. Lastenpsykiatrinen akuuttitoiminta

EPA 4. Lastenpsykiatrisen lääkehoidon periaatteet

EPA 5. Työn aiheuttaman psyykkisen kuormituksen hallinta

EPA 6. Lastenpsykiatriassa käytettyjen psykososiaalisten hoitojen periaatteet

EPA 7. Mielenterveyslain mukaisen tarkkailuprosessin toteuttaminen lastenpsykiatrialla

EPA 8. Näyttöön perustuva lääketiede EPA – Potilaan ongelman ratkaisu tiedonhaun avulla

LASTENTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Lastentaudeilla on käytössä 6 EPA-arviointia:

- Vastasyntyneen elvytys
- Pitkäaikaissairaalan lapsen poliklinikkakäynti
- Näyttöön perustuva lääketiede
- Huonojen uutisten kertominen
- Konsultaatioiden tarjoaminen oman yksikön ulkopuolelle
- Osastokierto

LIIKUNTALÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan myös EPA-arvioinneilla:

- Eettisesti kestävä urheilu
- Rasituskokeet
- Rasitusperäiset liikunta- ja urheiluvammat
- Urheilijan terveystarkastuksen suorittaminen
- Riskien kartoitus liikuntaa aloitettaessa tai liikunnan rasittavuutta lisättäessä
- Kuormittumisen ja palautumisen arviointi ja ylikuormitus
- Näyttöön perustuva lääketiede

NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti (Lokikirja: päivystysvalmius). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Naistentautien ja synnytysten erikoisalalla järjestetään valtakunnallinen kirjallinen erikoislääkärikuulustelu, jonka läpäisy on erikoislääkärikoulutuksen suorittamisen vaatimuksena. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Koulutuspaikan vastuuhenkilöt/lähikouluttajat laativat erikoistuvalla kansalliseen lokikirjaan perustuen yksilöllisen koulutussuunnitelman, jonka erikoisalan vastuuhenkilö hyväksyy. Erikoistuvalla nimetään koulutussairaaloissa henkilökohtainen mentori. Koulutukseen kuuluu keskeisesti erikoistuvan käytännön työssä osoitettu osaamisen arviointi, ja sen perusteella annettava yksilöllinen oppimista tukeva palaute. Erikoistuvan osaamista seurataan määrävälein (esim. puolivuosittain, koulutus pisteiden vaihtuessa) tapahtuvien keskusteluiden ja naistentautien ja synnytysten valtakunnallisen lokikirjan asettamien tavoitteiden avulla. Lokikirja toimii myös apuvälineenä erikoistumisen laadun varmistamisessa ja dokumenttina opituista tiedoista ja taidoista sekä koulutuksen etenemisestä.

Koulutuksen aikana suoritetaan seuraavia EPA-arviointeja:

- Keisarileikkaus (ensimmäisen kerran koejakson aikana)
- Gynekologisen päivystyspotilaan arviointi ja hoidon suunnittelu (ensimmäisen kerran koejakson aikana)
- Preoperatiivinen arviointi
- Laparoskooppisen sivuelimenpoiston perioperatiivinen hoito
- Haasteellisessa vuorovaikutustilanteessa toimiminen
- Sikiön kasvunhidastuma
- Laskeuman arviointi
- Inkontinenssin arviointi
- Alkuraskauden ongelmien tunnistaminen ja hoito
- Näyttöön perustava lääketiede

NEFROLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso.*

Kuulustelu

Koulutukseen kuuluu valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu tai eurooppalainen erikoislääkärikuulustelu. Jompikumpi kuulustelu on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna

erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään itsearviointia, keskusteluja lähikouluttajan ja/tai erikoisalan vastuuhenkilön kanssa. Osaamisen arviointia toteutetaan potilastapausten pohjalta. Nefrologian erikoisalalla on käytössä 6 EPA-arviointia:

- Akuutin munuaisvaurion (AKI) selvittely ja hoito sekä dialyysitarpeen arviointi ja toteutus
- Kroonisen munuaistaudin hoito ja seuranta
- Pitkälle edenneen munuaistaudin hoitomuodon valinta
- Dialyysipotilaan hoito ja seuranta
- Munuaissiirtokelpoisuuden arviointi ja valmistelu elinsiirtoon; elävän munuaisenluovuttajan arviointi
- Munuaissiirron jälkeinen seuranta

Lisäksi sisätautien yhteisen koulutusrungon aikana tulee suorittaa sisätautialoille yhteiset EPA:t, jotka on kuvattu kappaleessa *Sisätautialojen yhteinen koulutusrunko*.

NEUROKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso.*

Kuulustelu

Valtakunnallinen EXAM-kuulustelun suorittaminen on pakollista. EANS-kuulustelun suorittaminen on suositeltavaa, mutta se ei korvaa valtakunnallista pakollista kuulustelua.

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Luottamukseen perustuva pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltujen kriteerien mukaisen, erikoisalalle ominaisen toiminto tai työtehtävä, jonka osaamisen karttumista dokumentoidaan ja arvioidaan ennalta määriteltujen kriteerien mukaan. Näillä arvioidaan erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä erikoistumiskoulutuksen erivaiheissa. Neurokirurgialla erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan tässä vaiheessa seuraavin EPA-arvioinnein:

- EPA1: Neurokirurgisen potilaan tutkiminen ja haastattelu
- EPA2: Akuutin aivovamman hoito
- EPA3 Aivojen sisäinen spontaani verenvuoto (ICH)
- EPA4: Aivovaltimoaneurysma- ja malformaatiopotilaiden hoito
- EPA5: Keskushermostokasvainpotilaan hoito

NEUROLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi

annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Osaamisperustaisessa arvioinnissa on käytössä 10 arvioitavaa kokonaisuutta:

- Potilaan neurologinen haastattelu ja tutkiminen
- Toimiminen neurologian erikoissairaanhoidon päivystäjänä
- Neurologisen potilaan polikliininen diagnostiikka ja hoito
- Akuutin AVH:n diagnostiikka ja hoito
- Epilepsioiden diagnostiikka ja hoito
- Muistisairauksien diagnostiikka ja hoito
- Neuroimmunologia
- Liikehäiriöiden diagnostiikka ja hoito
- Neuromuskulaarisairauksien diagnostiikka ja hoito
- Vaativissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen, potilaan informointi ja jaettu päätöksenteko

NUORISOPSYKIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi

annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Koulutuskortti

Erikoistuvan tulee seurata koulutuspolkunsa etenemistä koulutuskortin avulla ja tuoda aktiivisesti lähikouluttajansa tietoon katveeseen jääneet osaamisalueet.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa nuorisopsykiatriaan laadittujen EPA-arviointien perusteella. EPA:t rakentuvat otsikoittain seuraavasti:

- Asiantuntijuus nuorisopsykiatrisessa hoitojärjestelmässä
- Erikoislääkärin rooli kliinisessä työryhmässä
- Konsultaatiotaidot
- Työn aiheuttaman psyykkisen kuormituksen hallitseminen
- Nuoren psykoterapiatarpeen ja -soveltuvuuden arvioiminen
- Nuorisopsykiatrisen potilaan ja hänen perheensä arvioiminen
- Nuorisopsykiatrisen potilaan lääkehoito
- Nuorisopsykiatrinen arvio ja hoidon suunnittelu päivystystilanteessa
- Nuorisopsykiatrisesta osastohoitojaksosta vastaaminen
- Potilasasiakirjojen laatiminen ja kirjallinen viestintä
- Psykososiaaliset hoitomuodot nuorisopsykiatriassa
- Nuorisopsykiatrisesta tahdosta riippumattomasta hoidosta vastaaminen

Mini-CEX

Erikoistumisen aikana erikoistuvan vuorovaikutustaitoja vastaanottotilanteissa seurataan Mini-CEX-arvioilla. Erikoistuvan tulee aktiivisesti pyytää lähikouluttajaa arvioimaan erikoistuvan toimintaa vastaanottotilanteissa.

OIKEUSLÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso.*

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Oikeuslääketieteen alalla EPA:t on luokiteltu useaan EPA-kokonaisuuteen, jotka tulevat kattamaan muun muassa seuraavia oikeuslääketieteen erikoisalan osa-alueita: oikeuspatologia, laboratoriotutkimukset, kliininen oikeuslääketiede, kliininen patologia, oikeuslääketieteellinen kuvantaminen, oikeuslääketieteellinen odontologia, oikeusantropologia, DVI-toiminta, laatu, asiantuntijalausunnat, todistaminen, hallinto, koulutus, tieteelliset tutkimukset.

Erikoislääkärikoulutuksen edistymistä ja erikoistuvan osaamisen kehittymistä arvioidaan tällä hetkellä seuraavien EPA-kokonaisuuksien avulla:

EPA 1 Oikeuspatologia

EPA 1.1 Obduktiotekniikat

EPA 1.2 Ruumiinavaustoiminta - Luonnolliset kuolemat

EPA 1.3 Ruumiinavaustoiminta – Ei-luonnolliset kuolemat

EPA 1.4 Oikeuslääketieteellinen histopatologia

EPA 2 Kliininen oikeuslääketiede

EPA 2.1 Pahoinpitelytutkimus

EPA 2.2 Seksuaalirikoksen tutkimus

EPA 3 Oikeuslääketieteelliset laboratoriotutkimukset

EPA 4 Patologia

EPA 5 Oikeuslääketieteellinen kuvantaminen

EPA 6 Oikeuslääketieteellinen odontologia

EPA 7 Oikeusantropologia

EPA 8 DVI-toiminta

EPAt muodostavat integroidun kokonaisuuden. EPAt suoritetaan ajallisesti järjestyksessä ja osittain päällekkäin koulutukseen osallistuvan erikoislääkärin ohjauksessa ja valvonnassa. EPA-arviointi suoritetaan näyttökokeena. EPA-arviointi annetaan kirjallisena ja hyväksytysti suoritettu EPA kirjataan lokikirjaan / sähköiseen seurantajärjestelmään.

OIKEUSPSYKIATRIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet

löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso.*

Kuulustelu

Oikeuspsykiatrian koulutukseen sisältyy valtakunnallinen, kirjallinen erikoislääkärikuulustelu. Runkovaiheen lopussa suoritetaan suullinen/kirjallinen runkokuulustelu.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa oikeuspsykiatria laadittujen EPA-arviointien perusteella.

EPA:t rakentuvat otsikoittain seuraavasti:

- Oikeuspsykiatrisen potilaan valvonta-aika
- Psykopatia ja sen arviointi
- Kehityksellinen neuropsykiatria
- Neuromodulaatiohoidot
- Älyllinen kehitysvammaisuus
- Persoonallisuushäiriöt
- Psykiatrisen potilaan tutkiminen ja diagnostiikka
- Käyttäytymis- ja hillitsemishäiriöt
- Oikeuspsykiatrian eettiset erityisongelmat
- Itsetuhoisuuden arviointi ja hoito oikeuspsykiatriassa
- Oikeuspsykiatrisen hoidon suunnittelu
- Seksuaaliset kohdehäiriöt
- Väkivaltariskin arvioiminen

- Mielialahäiriöt
- Elimelliset aivo-oireyhtymät
- Moniammatillinen yhteistyö ja työryhmän johtaminen
- Psykiatrisen lääkehoidon toteuttaminen
- Psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmuodot
- Päihteiden käyttöön liittyvien häiriöiden diagnosointi ja hoitaminen
- Skitsofrenia ja muut psykoosisairaudet
- Potilasasiakirjojen ja lausuntojen laatiminen ja kirjallinen viestintä
- Konsultaatiotaidot
- Mielentilatutkimuksen tekeminen ja syyntakeisuuden arviointi

ORTOPEDIA JA TRAUMATOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen karttumista ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso.*

Kuulustelu

Ortopedian ja traumatologian erikoistumiseen kuuluu valtakunnallinen loppukuulustelu. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

Arvioitavat kokonaisuudet

Ortopedian ja traumatologian erikoislääkärikoulutuksen osaamiskokonaisuudet ja niiden yksityiskohtaiset osaamistavoitteet on esitelty tarkemmin Osaamisperustainen ortopedian ja traumatologian koulutusohjelma -oppaassa (www.soy.fi).

Osaamisen karttumista arvioidaan koko koulutuksen ajan (perehdytysjakso, yleisjakso ja eriytyvä vaihe) erikoistuvan ja lähikouluttajien kesken säännöllisesti järjestettävillä koulutuksen seurantakeskusteluilla, joissa hyödynnetään erikoistuvan saamia palautteita ja arviointeja (muun muassa OSATS ja Mini-CEX). Erikoistuva vie koulutuksen edistymiseen liittyvän dokumentaation ELSAan.

Osaamisen karttumisen arvioinnin tueksi ELSAan on laadittu yksityiskohtaisemmat kuvaukset seuraavista erikoisalan toiminnan kannalta keskeisistä työtehtävistä:

- Traumatologinen leikkaus
- Elektiivinen ortopedinen leikkaus
- Polikliininen työskentely
- Osastotyöskentely

Seuraavat kokonaisuudet (moduulit) on tarkoitus arvioida ortopedian ja traumatologian koulutusohjelman osaamistavoitteiden mukaisesti:

1. KIVIJALKATIEDOT, -TAIDOT JA-ASENTEET

- 1.1 Potilaskeskeinen vuorovaikutus
- 1.2 Ryhmätyöskentely
- 1.3 Ammatillisuus
- 1.4 Johtajuus
- 1.5 Potilas hoidon keskiössä
- 1.6 Koulutus ja tutkimus

2. LÄÄKETIETEELLINEN JA KIRURGINEN OSAAMINEN

- 2.1 Ortopedis-traumatologiset periaatteet

2.2 Lääketieteellinen osaaminen, mukaan lukien systeemiset sairaudet

2.3 Kirurginen osaaminen

3. TRAUMATOLOGIA

4. ORTOPEDIA

4.1 Yläraaja

Olkapää

Kyynärpää

Käsi ja ranne

4.2 Alaraaja

Lonkka

Polvi

4.3 Tekonivelkirurgia

4.4 Jalkakirurgia

Nilkka ja jalkaterä

4.5 Selkäkirurgia

4.6 Kasvaimet ja kasvainten kaltaiset tilat

4.7 Lastenortopedia

Erikoistuvan edistyminen kokonaisuuksissa 1. (KIVIJALKATIEDOT, -TAIDOT JA-ASENTEET) ja 2. (LÄÄKETIETEELLINEN JA KIRURGINEN OSAAMINEN) arvioidaan kahdesti vuodessa käytävissä seurantakeskusteluissa erikoisalan vastuuhenkilön tai hänen valtuuttamansa henkilön kanssa.

Eriytyvän vaiheen aikana koulutuskierto koostuu 1–4 kuukauden jaksoista ortopedian ja traumatologian eri osa-alueilla. Kunkin jakson alussa ja lopussa erikoistuva käy jakson lähikouluttajan kanssa seurantakeskustelut jaksokohtaisten osaamistavoitteiden pohjalta (www.soy.fi). Arvioinnissa voidaan käyttää hyväksi muun muassa OSATS ja Mini-CEX lomakkeita sekä erikoistuvan ja lähikouluttajien välisiä palautekeskusteluita. Koulutukseen liittyvä dokumentaatio (mukaan lukien ELSAan viedyt merkinnät)

käydään läpi vuosittain koulutettavan ja erikoisalan vastuuhenkilön tai hänen valtuuttamansa henkilön kanssa.

PATOLOGIA

Koejakso

Koejakso (6 kuukautta) on osa erikoistumista ja erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen kansallisten osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Patologian erikoisalalla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on kaksiosainen koostuen esseekuulustelusta ja preparaattikuulustelusta. Molemmat on suoritettava hyväksyttävästi ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Osaamisen seuranta ja arviointi

Luotettavasti osoitettu pätevyys (entrustable professional activity, EPA) on ennalta määriteltujen kriteerien mukaisen, erikoisalalle ominaisen toimenpiteen tai toiminnon valvottu suoritus. Sen tarkoitus on arvioida erikoistuvan kykyä toimia tarkoituksenmukaisesti erikoislääkäriin kohtaamisissa tilanteissa. EPA:t muodostavat integroidun kokonaisuuden. EPA:t suoritetaan koulutukseen osallistuvan erikoislääkäriin ohjauksessa ja valvonnassa. EPA:n arviointi suoritetaan näyttökokeena. EPA-arviointi annetaan kirjallisena ja hyväksytysti suoritettu EPA kirjataan ELSAan. Patologian

erikoislääkärikoulutuksen edistymistä ja taitojen kehittymistä arvioidaan mm. seuraavien EPA-kokonaisuuksien avulla:

- lääketieteellinen ruumiinavaus
- kliininen patologia - moniammatillinen kokoustoiminta (MDT)
- yksinkertaisen kirurgisen resekaatin tutkiminen
- pikanäytediagnostiikka
- elinjärjestelmäkohtainen diagnostiikka:
 - Endokrinologinen patologia
 - Gastrointestinaalipatologia
 - Gynekologinen patologia
 - Hematopatologia
 - Ihopatologia
 - Keuhko- ja kardiovaskulaaripatologia
 - Luu- ja pehmytkudospatologia
 - Neuropatologia
 - Pediatrinen patologia
 - Pään ja kaulan patologia
 - Rintapatologia
 - Uropatologia

PERINNÖLLISYYSLÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso.*

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Valtakunnallisen erikoislääkärikuulustelun voi korvata suorittamalla eurooppalaisen erikoislääkärikuulustelun (European Certificate in Medical Genetics and Genomics), jonka vaatimukset ja ohjeet löytyvät verkkosivuilta (<https://uems-genetics.org/Exam.html>).

EPA-arviointi

Oppimisen seurannan välineinä käytetään lokikirjaa, itsearviointeja ja palautekeskusteluja. Käytössä ovat seuraavat EPAt:

1. Perinnöllisen syöpäalttiuden ennustavaan (prediktiiviseen) geenitestaukseen liittyvä neuvonta
2. Perinnöllisen etenevän neurologisen sairauden ennustavaan (prediktiiviseen) geenitestaukseen liittyvä neuvonta
3. Sikiön trisomiaan liittyvä neuvonta
4. Potilasasiakirjamerkintöjen laatiminen
5. Perhesuunnittelun vaihtoehdot

PLASTIIKKAKIRURGIA

Oppimisen edistymistä seurataan säännöllisellä havainnoinnilla hyödyntämällä osaamisen arvioinnin työkaluja. Henkilökohtaisia tapaamisia on erikoisalan vastuuhenkilön, koulutuslääkärin, mentorin ja erikoistuvan välillä. Lisäksi käydään säännölliset kehityskeskustelut, käytetään lokikirjaa ja EPA-arviointia. Koulutuksen loppuvaiheessa suoritetaan valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Koejakson vaatimukset on kuvattu yleisissä koulutusvaatimuksissa. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Plastiikkakirurgian valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu sisältää kirjallisen ja suullisen osan. Kuulustelu voidaan korvata hyväksytyllä suorituksella EBOPRAS:n kansainvälisessä tentissä (www.ebopras.org).

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*. Jos suoritus kirjallisessa kuulustelussa hylätään, niin kuulustelijat antavat kirjallisen palautteen.

Suullinen kuulustelu suoritetaan hyväksytyin kirjallisen osion jälkeen 6 viikon sisällä erikseen ilmoitettavana ajankohtana. Suullisen osion kuulustelijoita on kaksi, jotka ovat yleensä samat kuulustelijat kuin kirjallisessa osiossa. Suullisen kuulustelun vaatimukset ovat samat kuin kirjallisessa osiossa. Suullisen kuulustelun tarkoitus on testata kuulusteltavan ongelmälähtöistä kykyä hallita kokonaisuuksia, ei yksityiskohtia. Kuulustelussa käytettävä materiaali koostuu kliinisistä potilastapauksista ja valokuvista.

Mikäli suullinen kuulustelu hylätään, kuulustelusta annetaan palaute, jossa perustellaan hyläyksen syy. Hylätyn suullisen kuulustelun jälkeen uusimismahdollisuus on tavallisesti seuraavan kirjallisen kuulustelun jälkeinen suullinen kuulustelu. Sama pätee silloin, jos erikoistuva ei pääse osallistumaan heti kirjallisen kuulustelun jälkeen

järjestettyyn suulliseen kuulusteluun tai ei saa sovittua kuulustelijoiden kanssa erillistä ajankohtaa.

EPA-arviointi

Erikoistuvan ammatillisen osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa plastiikkakirurgiaan laadittujen EPA-arviointien perusteella. EPA:t rakentuvat otsikoittain seuraavasti:

- Plastiikkakirurgian päivystäjänä toimiminen
- Kroonista haavaa sairastava potilas
- Palo- ja paleltumavammat
- Rintarekonstruktio
- Postbariatrinen kirurgia
- Rintojen liikakasvun leikkaushoito
- Ihosyövät
- Alaraajatraumapotilaan tutkiminen ja hoidon suunnittelu
- Pehmytkudostuumoripotilas
- Kuoliota aiheuttava pehmytkudosinfektio
- Esteettinen kirurgia

PSYKIATRIA

Koejakso

Erikoistuvan on lopullisen hyväksymisen erikoislääkärikoulutukseen edellytyksenä suoritettava hyväksyttävällä tavalla 6 kuukauden mittainen koejakso. Sen aikana hänen on osoitettava koulutuksen vaiheeseen nähden riittävää lääketieteellistä osaamista, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja, toiminnan johtamista ja tiedon hallintaa sekä ammatillisuutta.

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien

arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Jatkuva osaamisen arviointi

Erikoistuvalla lääkärille laaditaan yksilöllinen koulutussuunnitelma. Hän saa säännöllistä, viikoittaista lähiohjausta, ja hänellä on käytännön koulutusjaksonsa aikana nimetty koulutusvastuulääkäri. Erikoistuvan lääkärin koulutusohjelmaan kuuluvat myös säännölliset palautekeskustelut lähikouluttajan, koulutusvastuulääkärin tai koulutuspaikan vastuuhenkilön kanssa.

Koulutuksen etenemistä seurataan ELSAn avulla, mikä edesauttaa koulutuksen dokumentointia ja laadunvarmistusta. Lisäksi erikoistuva lääkäri arvioi omaa oppimistaan ja on mukana koulutuksen kehittämisessä.

Erikoislääkärikoulutuksen aikana kliinisen osaamisen kehittymistä seurataan vähintään kerran vuodessa strukturoidulla Vastaanottotapahtuman havainnointilomakkeen avulla (mini-CEX), joissa erikoistuvan on saavutettava hyväksyttävä ammatillinen taso.

Kuulustelu

Teoreettista osaamista arvioidaan teoriakoulutuksen osalta ensin psykiatrian aloille yhteisen runkovaiheen jälkeen suoritettavassa monivalintatentissä ja koulutuksen loppuvaiheessa psykiatrian erikoislääkäritentissä.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Psykiatriassa on käytössä seuraavat EPAt:

- EPA: Tarkkailun toteuttaminen ja tarkkailulausunto
- EPA: Psykoosipotilaan diagnostinen arvio
- EPA: Mielialahäiriöpotilaan diagnostinen arvio
- EPA: Persoonallisuushäiriö-/neuropsykiatrisen potilaan diagnostinen arvio
- EPA: Hoitosuunnitelman laatiminen
- EPA: Ammatillisesti vaativan hoitosuunnitelman laatiminen

RADIOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Jatkuva oppimisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään valtakunnallista lokikirjaa, siihen perustuvaa itsearviointia, sekä kehityskeskusteluja lähikouluttajan ja koulutuksen vastuuhenkilön tai hänen valtuuttamansa henkilön kanssa. Lokikirjassa on kuvattu erikoisalan keskeiset osaamisalueet elinkohtaisten teemojen mukaisesti. Osaamisen edistymistä arvioidaan kolmiportaisella asteikolla. Lokikirjasuorituksen hyväksyy kokonaisuutena koulutuksen vastuuhenkilö.

EPA-arviointi

EPA (“entrustable professional activity”) tarkoittaa alalle tyypillistä työtehtävää tai toimintoa. Ne monipuolistavat osaamisen arviointia tavanomaisten osaamistavoitteiden, lokikirjan ja kuulustelujen lisäksi. Radiologialla EPA-arviointien tavoitteena on mitata radiologian erikoislääkärin tavallisia työtehtäviä. Ne mittaavat laajempia kokonaisuuksia tai prosesseja kuin perinteiset mittarit (kuten lokikirja). Radiologian EPA-arviointi voi suorittaa sellaisessa toimipisteessä, missä vaadittava luottamuksen ja osaamisen aste on mahdollista saavuttaa. EPA-arviointi suorittaminen on siis mahdollista sekä keskussairaalassa että yliopistosairaalassa. EPA olisi hyvä arvioida pidemmällä aikavälillä (esim. 2–4 viikkoa) kuin yksittäisenä näyttökokeena, joskin tämä vaihtelee hieman EPA-arvioinnista toiseen. EPA arvioidaan kokonaisuutena, ja tavoitteena on saavuttaa erikoislääkärille riittävä luottamuksen taso. Tavoitteena on suorittaa EPA siinä vaiheessa koulutusta, kun se on realistisesti mahdollista suorittaa hyväksytysti, vaikka suorituksen voi tarvittaessa uusua, jos ei ensimmäisellä arvioinnilla saavuteta riittävää luottamuksen tasoa.

Radiologiassa on käytössä seuraavat EPAt:

- EPA: Kliinisen radiologian meetingin pitäminen
- EPA: UÄ-ohjatun toimenpiteen tekeminen
- EPA: Rintojen tutkiminen
- EPA: Kuvan tulkinta, lausunto ja kommunikaatio klinikoiden kanssa
- EPA: Akuutin vatsan kuvantaminen

- EPA: Lasten kuvantamisen erityispiirteet
- EPA: Akuutti aivoverenkiertohäiriö
- EPA: Tieteellisen tiedon hakeminen ja esittäminen

REUMATOLOGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso.*

Kuulustelu

Alalla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu.*

Valtakunnallisen kuulustelun lisäksi suositellaan Eularin Online Introductory Ultrasound -kurssin suorittamista erikoistumisen aikana.

Jatkuva osaamisen arviointi

Erikoistuvan oppimisen kehittymistä seurataan säännöllisesti koulutuksen aikana. Henkilökohtaiset osaamistavoitteet määritellään ja niitä päivitetään säännöllisissä kehityskeskusteluissa. Osaamisen karttumista arvioidaan käyttäen apuna lokikirjaa, itsearviointeja ja palautekeskusteluja lähikouluttajien ja koulutuksesta vastaavan

vastuuhenkilön kanssa. Erikoistuvan lääkärin oppimista tuetaan ja kehittymistä seurataan myös EPA-arviointien avulla. Reumatologian keskeisistä työtehtävistä on laadittu 5 EPA-arviointia. EPA-kokonaisuuksien suoritusjärjestystä ei ole määritely.

EPA-arviointi

Reumatologiassa on käytössä seuraavat EPAt:

- EPA: Lonkkanivelen arviointi ja lonkkapunktion suorittaminen
- EPA: Poliklinisen reumapotilaan seurantakäynnin arviointi
- EPA: Reumatologisen lähetepotilaan arviointi
- EPA: Reumapotilaan työkyvyn arviointi osana moniammatillista tiimiä
- EPA: Reumapotilaan hoidon siirtäminen erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon

Lisäksi sisätautien yhteisen koulutusrungon aikana tulee suorittaa sisätautialoille yhteiset EPAt, jotka on kuvattu kappaleessa *Sisätautialojen yhteinen koulutusrunko*.

SILMÄTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan kykyä itsenäiseen potilastyöhön ja valmiutta kehittyä siinä mm. EPA-arvioinnin ”Perustutkimus” avulla. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Silmätaudeilla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on suoritettava hyväksyttävästi ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Lisäksi suositellaan ja tuetaan osallistumista viimeisenä erikoistumisvuotena European Board of Ophthalmologyn Euroopan tasoiseen erikoislääkärikuulusteluun.

<https://www.ebo-online.org/ebo-exam/exam-information/>

EPA-arviointi

Erikoistuvan lääkärin osaamisen kehittymistä mitataan koulutuksen kaikissa vaiheissa käyttämällä EPA-arvioita, jotka tulevat käyttöön vaiheittain. Koejakson aikana tulee suorittaa hyväksytysti vähintään EPA ”Perustutkimus”. Varsinaisen koulutusjakson aikana ennen valmistumista tulee suorittaa hyväksytysti 9 valtakunnallisesti sovittua EPA-arviointia. Lisäksi koulutuksen vastuuhenkilön kanssa voidaan sopia ja erikoistuvan henkilökohtaiseen koulutussuunnitelman kirjata muitakin valtakunnallisesti pilotoituja EPA-arviointeja. EPA-arviointia kehitetään jatkuvasti niistä kertyvän kokemuksen ja palautteen perusteella.

Silmätaudeilla on käytössä seuraavat EPAt:

Koejaksolla:

- Perustutkimus

Varsinaisella koulutusjaksolla:

- Glaukooma
- Karsastus
- Lapsipotilas
- Okuloplastia
- Päivystys

- Sarveiskalvo
- Silmän pinta
- Uveiitti
- Verkkokalvo

Henkilökohtaisesti sopien:

- Ajoterveysarvio
- Neuro-oftalmologia
- Näönkuntoutus
- Perinnölliset silmätaudit
- Toiminta leikkaussalissa

SISÄTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään lokikirjaa ja siihen perustuvaa itsearviointia ([koulutusrunko](#) ja [eriytyvä vaihe](#)), kehityskeskusteluja mentorin, kouluttajan, koulutuslääkärin ja/tai erikoisalan vastuuhenkilön kanssa. Myös potilastapauksiin perustuvaa osaamisen arviointia pyritään toteuttamaan.

Kuulustelu

Alalla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja

ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Sisätaudeilla on käytössä seuraavat EPAt:

- EPA: Vuodeosastokierto
- EPA: Päivystyspotilaan hoito
- EPA: Konsultaation tekeminen toiselle erikoisalalle
- EPA: Poliklinisen potilaan hoito
- EPA: Hoidonrajauksen tekeminen

SUU- JA LEUKAKIRURGIA

Osaamisen arviointi tehdään valtakunnallisten erikoisalakohtaisten osaamistavoitteiden mukaisesti.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Kuulustelu

Erikoistuvan on koulutuksensa lopussa hyväksyttävästi suoritettava valtakunnallinen kuulustelu. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina

viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Vaihtoehtoisesti erikoistuva voi koulutuksen lopussa suorittaa UEMS/ European Board of OroMaxillo-Facial Surgery järjestämän OMFS European RQ Assessment-kuulustelun.

EPA-arviointi

OSAAMISALUEET:

Teema 1. Diagnostiikka
Teema 2. Suun ja leukojen alueen patologia: limakalvojen ja sylkirauhasten sairaudet
Teema 3. Perioperatiivinen hoito
Teema 4. Perehtyminen soveltuvien osien anestesiologiaan ja tehohoitoon
Teema 5. Kipu ja kivunlievitys
Teema 6. Dentoalveolaarinen kirurgia
Teema 7. Suun ja leukojen alueen infektiot
Teema 8. Hyvänlaatuiset kasvaimet ja kystat
Teema 9. Traumatologia
Teema 10. Ortognaattinen kirurgia
Teema 11. Preproteettinen kirurgia ja implantologia
Teema 12. Leukanivelet
Teema 13. Onkologia
Teema 14. Rekonstruktivinen kirurgia
Teema 15. Perehtymisjakso soveltuvien osien halkio- ja kraniofakiaalisiin rakennepoikkeamiin
Teema 16. Perehtyminen soveltuvien osien kasvojen ja kaulan alueen korjaavaan kirurgiaan
Teema 17. Tieteellinen koulutus

Suu- ja leukakirurgiassa on käytössä seuraavat EPAt:

Koejakson EPAt:

- EPA: Päivystyspotilaan hoidon kiireellisyyden arviointi
- EPA: Suun ja leukojen alueen infektioiden diagnostiikka

Eriytyvän vaiheen EPAt:

- EPA: Komplisoitunut kasvomurtuma. Potilaan tutkiminen ja hoidon suunnittelu (teema 9)
- EPA: Komplisoitunut kasvomurtuma. Leikkaushoito (teema 9)
- EPA: Suun ja kasvojen alueen kudospuutoksen korjaus: mikrovaskulaarinen leikkaushoidon suunnittelu (teema 14)
- EPA: Suun ja kasvojen kudospuutoksen korjaus: mikrovaskulaarisen siirteen postoperatiivinen hoito (teema 14)
- EPA: Suu- ja leukakirurgisen potilaan kirurginen ilmatie (teema 4)
- EPA: Syvän hammaslähtöisen paiseen avaus
- EPA: Purennankorjausleikkaus. Potilaan tutkiminen ja hoidon suunnittelu
- EPA: Purennankorjausleikkaus. Leikkaushoito

SYDÄN- JA RINTAELINKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*. Koejakso suoritetaan koulutukseen soveltuvassa yliopistosairaalassa.

Kuulustelu

Erikoislääkärikoulutuksen viimeisen vuoden aikana suoritetaan sydän- ja rintaelinkirurgian alan erikoislääkärikuulustelu, jonka suorittamistavan koulutuksesta vastaavat vastuuhenkilöt määrittävät. Kuulustelu voi olla joko valtakunnallinen tai eurooppalainen.

Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*. Eurooppalaiset kuulusteluvaatimukset ja kuulusteluajat löytyvät verkkosivuilta <https://www.ebcts.org/> tai <http://uems-cardiothoracicsurgery.com/>.

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään lokikirjaa ja siihen perustuvaa itsearviointia, kehityskeskusteluja mentorin, lähikouluttajan, koulutuslääkärin ja/tai erikoisalan vastuuhenkilön kanssa sekä potilastapauksiin perustuvia osaamisen arviointeja.

Osaamisen kehittymisen seuranta ja arvioinnin välineet

Kirurgian eri erikoisalojen yhteistä perehdytysjakson ja erikoisalakohortaisen yleiskoulutusjakson etenemistä seurataan lokikirjan avulla. Osaamisen kehittymisen seuranta perustuu erikoistuvan pitämään portfolioon tai lokikirjaan, johon kerätään palautteet ja osaamisen arviointi, suoritettu käytännön koulutus (erikoistumiseen liittyvät työjaksot ja toimipaikkakoulutus) ja teoriakoulutus (toimipaikkakoulutus ja ulkopuolinen teoriakoulutus). Erikoistuva osallistuu oman oppimisensa ja koulutuksensa toimivuuden kehittämiseen ja arviointiin.

EPA-arviointi

Sydän- ja rintaelinkirurgiassa on käytössä seuraavat EPAt:

- EPA: Toiminta sydän- ja rintaelinkirurgian vuodeosastolla
- EPA: Potilaan arviointi sydänleikkausta varten
- EPA: Potilaan arviointi thoraxleikkausta varten
- EPA: Sternotomia ja sternumin sulkku
- EPA: Potilaan kanylaatio sydän-keuhkokonetta varten
- EPA: Rintakehän sisäseinämän valtimon irrotus
- EPA: Distaali- tai proksimaalisauman ompelu
- EPA: Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus

- EPA: Aorttatekoläpän asennusleikkaus
- EPA: Torakotomia
- EPA: Torakoskooppinen keuhkon kiilaresektio
- EPA: Anatominen keuhkolohkon poisto

SYÖPÄTAUDIT

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson kuluessa seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. *Koejakso*.

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään itsearviointia, kehityskeskusteluja lähikouluttajan, koulutusvastuulääkärin ja/tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa sekä potilastapauksiin perustuvia osaamisen arviointeja.

Kuulustelu

Alalla järjestetään valtakunnallinen sähköinen kuulustelu, joka on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

EPA-arviointi

Ammatillista kehittymistä seurataan ja arvioidaan itse sekä yhdessä lähikouluttajan kanssa käyttäen valtakunnallisesti määriteltyjä osaamisen ja luottamuksen tasoja ammatillisesti tärkeissä toiminnoissa (EPA).

Syöpätaudeilla on käytössä seuraavat EPAt:

- EPA: Syövän lääkehoidon haittavaikutuksen hallinta
- EPA: Syövän lääkehoidon hoitovasteen arvio
- EPA: Systemisen syöpälääkehoidon suunnittelu ja toteutus
- EPA: Haasteellisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen
- EPA: Kiireellisten onkologisten tilanteiden hoito
- EPA: Siirtyminen oireenmukaiseen hoitoon
- EPA: Luuydinnäytteen otto
- EPA: Sädehoitopotilaan hoidon suunnittelu ja toteutus
- EPA: Sädehoidon tekninen suunnittelu
- EPA: Konsultaatioiden tarjoaminen oman yksikön ulkopuolelle
- EPA: Näyttöön perustuva syövänhoito

TERVEYDENHUOLTO

Arvioinnin yleiskuvaus

Koulutus perustuu opintojen edetessä tarkentuvaan henkilökohtaiseen koulutussuunnitelmaan. Sen pohjana ovat erikoistuvan, koulutuspaikan vastuuhenkilön ja/tai lähikouluttajan sekä erikoisalan vastuuhenkilön yhdessä asettamat yksityiskohtaiset tavoitteet, jotka kuvataan ELSA-järjestelmään ja arvioidaan säännöllisesti. Tavoitteiden saavuttamisen arvioimiseksi erikoisalalla on käytössä etapit (engl. milestones), joilla kuvataan erikoistumisen aikana kertyvä osaaminen vaiheisena. Etapit ovat erikoistuvalla tarkoitettu reflektion ja oman oppimisen arvioinnin, suunnittelun ja palautteen väline. Näiden lisäksi osaamisen arvioinnin apuna voidaan käyttää EPA-

arviointeja. Erikoistumiskuulustelun vaatimukset on valittu siten, että ne kattavat keskeiset osaamisen tavoitteet

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. Koejakso. Koejaksoa koskevat ohjeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Alalla järjestetään valtakunnallinen kuulustelu, joka on hyväksyttävästi suoritettava ennen koulutuksen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. Kuulustelu.

Etapit ja EPA-arviointi

Erikoistuvan osaamisen arviointi tapahtuu vähintään vuosittain tapahtuvissa erikoistuvan, kouluttajan ja vastuuhenkilön tapaamisissa, joissa käydään läpi erikoistuvan laatimaa kirjallista oppimisreflektiota. Reflektointi jäsentyy koulutusohjelman osaamistavoitteiden mukaisesti, siinä hyödynnetään etappeja ja se on karttuva. Reflektoinnissa erikoistuva arvioi sitä, miten teoriaopinnot ja käytännön koulutus ovat auttaneet saavuttamaan koulutusohjelman osaamisen tavoitteita. Tapaamisessa arvioidaan reflektoinnin pohjalta, mikä on auttanut osaamisen karttumisessa, mitä osaamista vielä tarvitaan, miten osaamista täydennetään.

Etapit ja EPA:t tukevat karttuvaa arviointia. Niiden avulla arvioidaan erikoistuvan osaamista terveydenhuollon erikoislääkärin keskeisissä tehtävissä.

Erikoistuvan osaamisen kehittymisen vaiheet on kuvattu etapeilla, joihin arviointi ensisijaisesti perustuu. Tavoitteena on tukea koulutussuunnitelman laatimista, seuranta, palvelujen suunnittelua, työssä oppimisen tavoitteita sekä olla apuvälineenä reflektiossa ja keskusteluissa lähikouluttajan tai muun kouluttajan kanssa seuraavien etappien avulla:

- Väestön terveydentilan ja terveystalouden tarpeen arviointi
- Terveyden edistäminen ja ehkäisevä terveydenhuolto
- Terveystalouden politiikka ja palvelujärjestelmä
- Hallinto ja johtaminen
- Oman työn hallinta ja kehittäminen

Terveydenhuollon erikoislääkärikoulutuksessa voidaan tarvittaessa etappien tukena käyttää seuraavia EPA-arviointeja:

- EPA: Häirintä ja epäasiallinen kohtelu
- EPA: Muistutus terveydenhuollossa
- EPA: Kehityskeskustelu
- EPA: Varhaisen puuttumisen keskustelu
- EPA: Suunnitella, toteuttaa ja arvioida sairauksien ehkäisyn ja terveyden edistämisen hankkeita

TYÖTERVEYSHUOLTO

Osaamisen kehittymisen seurannan ja arvioinnin kokonaisuus

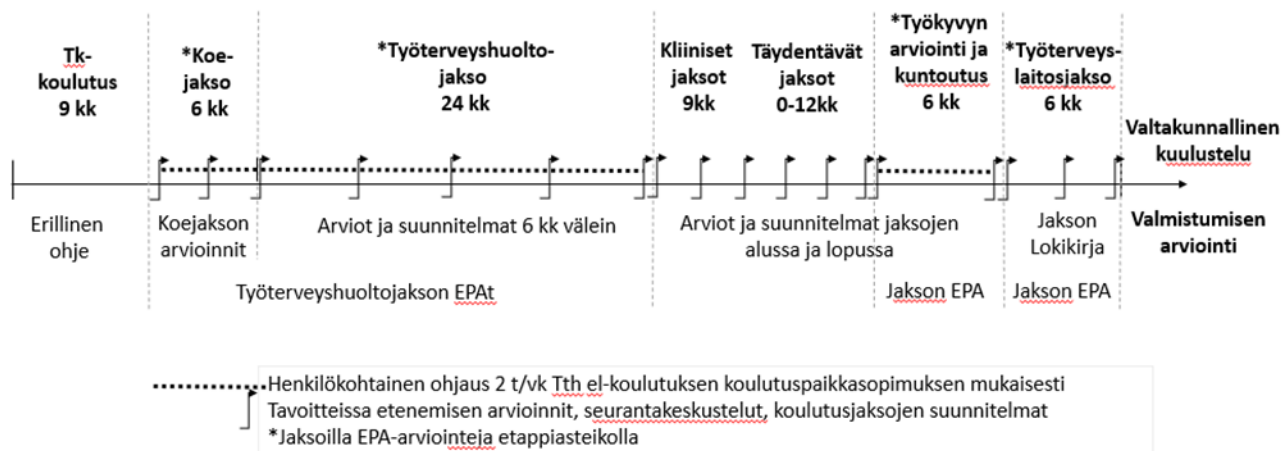
Työterveyshuollon erikoisalan OPS määrittelee erikoisalan tehtävien, käytännön toimintojen (EPAt) sekä yksilöllisten osaamisten mukaiset osaamistavoitteet.

Arvioinnin rungon muodostavat vähintään puolivuositteiset seurantakeskustelut.

Käytännön toimintojen osaamisia arvioidaan lisäksi EPA-kokonaisuuksina, käyttäen etappiasteikkoa. Työterveyshuollon monipaikkainen erikoislääkärikoulutus sisältää useita erilaisia toisiaan täydentäviä koulutusjaksoja, joiden aikana osaamista

dokumentoidaan ja arvioidaan osin jaksokohtaisin menettelyin. Valtakunnallinen kuulustelu täydentää arvioinnin kokonaisuuden.

Ohjaus ja arvioinnit työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksessa

Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksessa arvioitavat kokonaisuudet (EPAt) ovat:

Työterveyshuoltojaksolla:

- Toimintasuunnitelman laatiminen
- Erilaisten työpaikkaselvitysten toteuttaminen ja raportointi
- Erilaisten työterveystarkastusten tarpeen arviointi, suunnittelu ja toteuttaminen
- Työterveysneuvottelun toteuttaminen
- Sairauksien työperäisyyden selvittäminen
- Sairauspoissaolotarpeen arviointi ja työkyvyn tukeminen

Työkyvyn arviointi- ja kuntoutusjaksolla:

- Vaativa työkyvyn arviointi ja kuntoutuksen suunnittelu

Työterveyslaitosjaksolla:

- Ammattitautitutkimus työlääkätieteen poliklinikalla

EPA-arvioinnit toteutetaan perustuen osaamisen havainnointiin sekä sanallisesti, että Dreyfusin ammatillisen asiantuntijuuden kehittymisen mallia soveltavalla etappiasteikolla (1–5; tulokas, alkuvaiheen erikoistuva, edistynyt erikoistuva, erikoislääkäri, erityinen osaaminen).

Osaamisen kehittymisen seuranta vaatii avoterveydenhuollon toimintaympäristössä erityisen huolellista oppimistapahtumien dokumentointia ja reflektointia. Toimintojen osaamisen suora havainnointi ei ole aina mahdollista, joten EPA-arvioinneissa hyödynnetään myös epäsuoran havainnoinnin menettelyjä, kuten tapauskeskusteluja sekä toiminnasta kertyneiden palautteiden ja dokumenttien strukturoitua tarkastelua.

Arviointien menettelytavat ja linkittyminen koulutusjaksojen suunnitteluun ja seurantakeskusteluihin kuvataan tarkemmin Työterveyshuollon erikoistumisen oppaassa 2025-26 Työterveyshuollon virtuaaliyliopiston (tthvyo.f) verkkosivuilla.

Jaksokohtaiset ohjeet

Koejakso 6 kuukautta

Koejakson tavoitteenasettelu sekä alku-, väli- ja loppukeskustelut toteutetaan yleisten koejakso-ohjeiden ja lomakkeiden tuella. Lisäksi työterveyshuoltoon erikoistuvan lääkärin tulee koejaksolla, ehdollisen opinto-oikeuden saatuaan, osallistua yliopiston järjestämään starttiseminaariin, joka sisältää ennakotehtävän ja josta käynnistyy Työterveyshuollon erikoistumissuunnitelma -verkkokurssi Työterveyshuollon virtuaaliyliopistossa. Kurssilla erikoistuva laatii ohjatusti henkilökohtaisen suunnitelman erikoistumiskoulutuksestaan. Kurssi arvioidaan hyväksytty/hylätty -asteikolla.

Henkilökohtaisen kouluttajalääkärin viikoittainen ohjaus alkaa jo koejaksolla työterveyshuollon koulutuspaikkasopimuksen mukaisesti. Erikoistuva dokumentoi ja reflektoi ELSAn päivittäismerkintöihin oppimistapahtumia, esimerkiksi: viikoittaiset ohjaustapaamiset, toimipaikkakoulutukset, muut merkittävät oppimistapahtumat. Mikäli kouluttajalääkäri katsoo alku- ja väliarviointeihin perustuen tarkoituksenmukaiseksi,

voidaan jo koejaksolla alkaa toteuttaa työterveyshuoltojakson suoritteita ja EPA-arviointeja.

Työterveyshuoltojakso 24 kuukautta

Henkilökohtaisen kouluttajalääkärin viikoittainen ohjaus jatkuu työterveyshuoltojaksolla. Jaksolla edellytettävät ELSAssa luetellut suoritteet tukevat monipuolista harjaantumista käytännön toiminnoissa.

Työterveyshuoltojakson alussa ja myöhemmin puolivuositaisissa seurantakeskusteluissa täsmennetään ELSAan tavoitteet kullekin alkavalle puolivuotiselle koulutusjaksolle. Seurantakeskusteluissa jaksojen toteumia ja osaamisen karttumista arvioidaan sanallisesti sekä suunnitellaan seuraava jakso. Kouluttajalääkäri tukee erikoistuvaa tavoitteiden asettelussa. Erikoistuva dokumentoi oppimisiaan ja pyytää EPA-arviointeja.

Työkyvyn arviointi- ja kuntoutusjakso 6 kuukautta

Työkyvyn arviointi- ja kuntoutusjaksolla osaamista arvioidaan ainakin lähtötilanteessa ja jakson lopussa. Lähtötilanteessa painottuu jaksokohtaisten tavoitteiden yksilöllinen sanoittaminen. Jakson päättyessä painottuu tavoitteisiin pääsyn arvioiminen, hyödyntäen jakson EPA-kokonaisuuden toistettuja arviointeja ELSAssa, työssä syntyneitä dokumentteja, ohjauskeskusteluja jakson aikana sekä moniammatillisen tiimin palautetta.

Työterveyshuollon erikoistumisen oppaassa kuvatulla tavalla laadittu taulukko jakson suoritteista liitetään ELSAn asiakirjoihin.

Käytännön koulutus työterveyshuoltoa tukevilla kliinisillä erikoisaloilla 9 kuukautta ja täydentävä käytännön koulutus 0–12 kuukautta

Erikoistuvaa kannustetaan suunnittelemaan nämä jaksot kouluttajalääkärinsä kanssa peilaten koulutuksen kokonaistavoitteisiin ja omiin täsmennettyihin tarpeisiinsa.

ELSAan kirjataan koulutusjaksojen tavoitteet, päivittäismerkinnät ja seurantakeskustelut. Arviointi on sanallista verraten asetettuihin jaksotavoitteisiin.

Työterveyslaitosjakso 6 kuukautta

Työterveyslaitosjaksolla osaamistavoitteissa eteneminen dokumentoidaan ja arvioidaan hyödyntäen jakson EPA-kokonaisuuden toistettuja arviointeja Elsassa sekä erillistä Työterveyslaitosjakson lokikirjaa, joka liitetään ELSAn asiakirjoihin.

Kuulustelu

Työterveyshuollon erikoislääkäriltä vaadittavia tietoja arvioiva valtakunnallinen kuulustelu on hyväksyttävästi suoritettava ennen valmistumista. Ajantasaiset erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun valtakunnallisilta verkkosivuilta. Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia riippumatta siitä, minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. Kuulustelu.

UROLOGIA

Koejakso

Kirurgian koejakso voidaan suorittaa yhtäjaksoisena samassa sairaalassa joko keskustai yliopistosairaalassa. Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet ja lomakkeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1. Koejakso.

Kuulustelu

Erikoistuvan teoreettista osaamista arvioidaan valtakunnallisella kuulustelulla, jonka voi suorittaa koulutuskokonaisuuden viimeisen 2 vuoden aikana. Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen

löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Osaamisen kehittymisen seuranta ja arvioinnin välineet

Kirurgian eri erikoisalojen yhteistä perehdytysjakson ja erikoisalakohortin yleiskoulutusjakson etenemistä seurataan lokikirjan avulla. Osaamisen kehittymisen seuranta perustuu erikoistuvan pitämään portfolioon tai lokikirjaan, johon kerätään palautteet ja osaamisen arviointi, suoritettu käytännön koulutus (erikoistumiseen liittyvät työjaksot ja toimipaikkakoulutus) ja teoriakoulutus (toimipaikkakoulutus ja ulkopuolinen teoriakoulutus). Erikoistuva osallistuu oman oppimisensa ja koulutuksensa toimivuuden kehittämiseen ja arviointiin.

EPA-arviointi

Urologiassa on käytössä seuraavat EPAt:

1. Urologisen päivystyspotilaan tunnistaminen, diagnostiikka ja alkuhoito
2. Eturauhasen liikakasvun operatiivinen hoito
3. Eturauhassyövän diagnostiikka ja hoitosuunnitelma
4. Koepalojen ottaminen eturauhasesta (prostatabiopsia)
5. Urologinen osastotyöskentely
6. Hematuriapotilaan tutkiminen
7. Urologisen leikkauspotilaan komplikaatioiden tunnistaminen ja hoito

VERISUONIKIRURGIA

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi

annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Kuulustelu

Erikoistuvan lääkärin teoreettista osaamista arvioidaan valtakunnallisella kuulustelulla, jonka voi suorittaa eriytyvän koulutusjakson aikana.

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä, minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. *Kuulustelu*.

Erikoistuvan on halutessaan mahdollista suorittaa myös eurooppalainen verisuonikirurgian kuulustelu (FEBVS Examination). <https://uemsvascular.com/febvs-examination/>

EPA-arviointi

EPA on erikoisalan keskeinen työtehtävä tai toiminta, jonka kaikissa toimipisteissä työskentelevien alan erikoislääkärien voidaan olettaa hallitsevan. Erikoistuvan osaamisen kehittymistä seurataan erikoistumisen eri vaiheissa EPA-arviointien perusteella. Verisuonikirurgialla on käytössä 8 EPA-arviointia:

- Verisuonikirurgiset hätätilanteet - tunnistaminen ja alkuhoito
- Kiireellistä hoitoa vaativa verisuonikirurginen potilas - tutkiminen ja hoitosuunnitelman tekeminen
- Kiireetöntä hoitoa vaativa verisuonikirurginen potilas - tutkiminen ja hoitosuunnitelman tekeminen
- Verisuonikirurgisen potilaan diagnostiikka
- Verisuonikirurgisen potilaan kajoavan hoidon toteuttaminen
- Verisuonikirurgisen potilaan konservatiivisen hoidon toteuttaminen
- Verisuonikirurgisen vuodeosaston hallinta

- Toimiminen verisuonikirurgian konsulttina

YLEISKIRURGIA

Oppimisen edistymistä seurataan säännöllisellä havainnoinnilla hyödyntämällä osaamisen arvioinnin työkaluja. Henkilökohtaisia tapaamisia on kouluttajan, koulutuslääkärin, mentorin ja erikoistuvan välillä. Lisäksi käydään säännölliset kehityskeskustelut, käytetään lokikirjaa ja EPA-arviointia. Koulutuksen loppuvaiheessa suoritetaan valtakunnallinen erikoislääkärikuulustelu.

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta ELSAan kirjattavien arviointikeskustelujen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.1.

Koejakso.

Kuulustelu

Yleiskirurgian erikoislääkärikoulutukseen kuuluu valtakunnallinen kuulustelu, jonka voi suorittaa aikaisintaan eriytyvän koulutusjakson aikana.

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2.

Kuulustelu.

EPA-arviointi

Yleiskirurgiassa käytössä olevat EPAt:

- Vuodeosastokierto

- Haasteellisissa vuorovaikutustilanteissa toimiminen
- Rintapotilas
- Ihokasvainpotilas
- Haavapotilas
- Moniammatillisessa hoitokokouksessa toimiminen
- Toimenpidepoliklinikalla toimiminen
- Kilpirauhaspotilas
- Tyräpotilas
- Laparoskooppinen appendikektomia

YLEISLÄÄKETIEDE

Koejakso

Koejakso on osa erikoistuvan osaamisen arviointia. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta havainnoimalla erikoistuvaa osaamisen arvioinnin työvälineitä käyttäen. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejaksoa koskevat ohjeet löytyvät [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#).

Koejaksolla erikoistuva saa henkilökohtaista ja ryhmämuotoista ohjausta erikoistumisvaiheensa mukaisesti. Erikoislääkärikouluttaja havainnoi kahdesti hakijan tavanomaista vastaanottoa ja käy sen jälkeen palautekeskustelun osaamisen karttumisen tukemiseksi. Ensimmäinen havainnointi tehdään noin kuukauden kuluttua koejakson alusta (1 kuukausi $\pm$ 2 viikkoa) ja toinen noin 5 kuukauden kuluttua aloituksesta (5 kuukautta $\pm$ 2 viikkoa). Lähiesihenkilö laatii yhdessä kouluttajan kanssa koejaksoa koskevan lausunnon ja kokoaa tarvittaessa tätä varten tietoa myös muulta toimipaikan henkilöstöltä. Lausunnon tarkoitus on saada käsitys hakijan valmiuksista toimia yleislääketieteen erikoistuvana lääkärinä perusterveydenhuollossa.

Kuulustelu

Ajantasaiset valtakunnallisen erikoistumiskuulustelun vaatimukset ja ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät kuulustelun [valtakunnallisilta verkkosivuilta](#). Kuulustelussa noudatetaan aina viimeisimpiä kuulusteluvaatimuksia, riippumatta siitä, minä vuonna erikoistuva on opinto-oikeutensa saanut. Katso tarkemmin opinto-oppaan kappale 4.7.2. Kuulustelu.

Osaamisen karttumisen arviointi

Yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksen terveystieteiden koulutusjaksoilla työssä oppimista tuetaan säännöllisellä, osaamisen karttumista tukevalla arvioinnilla. Arviointia tehdään yksilöllisesti kuvan 1 tiivistetyn ohjeen mukaisesti. Terveystieteiden työssä tapahtuvassa osaamisen arvioinnissa noudatetaan viimeisintä ohjetta, joka löytyy [valtakunnalliselta verkkosivulta](#). Taulukossa 1 on kuvattu yleislääketieteen erikoistumisen työvälineiden käyttö opinto-oikeuden mukaan. Erikoistuva vastaa arviointiin liittyvien dokumenttien tallentamisesta ELSA-palveluun ko. dokumentille erityisesti tarkoitettulle tallennuspaikalle silloin kun se on mahdollista ja muutoin työskentelyjaksojen liitteiksi. Osaamisen arvioinnin riittävän laajan dokumentaation pohjalta vastuuhenkilö arvioi, onko erikoistujan osaaminen riittävällä tasolla valmistumista varten.

Etapit

Kullakin yleislääketieteen 33 osaamistavoitteella on omat etappinsa eli välitavoitteensa. Yleislääketieteen erikoistuvan etapeissa kuvataan neliporaisella asteikolla osaamisen karttumista kunkin osaamistavoitteen suhteen: Alkuvaiheen erikoistuva – Edistynyt erikoistuva – Erikoislääkäri – Erityinen osaaminen. Yleislääketieteen etappeja käytetään jatkuvan kehittymisen seurantavälineenä, ensisijaisesti erikoistujan itsearviointin työvälineenä sekä ohjauksen tukena. Etappien käyttö aloitetaan aloitusseminaarissa ja osaamisen karttumisen kehittymistä seurataan säännöllisen etappien käytön avulla. Kaikissa etapeissa ei tavoitella erikoislääkäriin etappia, mutta monet tavoittavat joidenkin osaamistavoitteiden Erityinen osaaminen -etapin. Etapit eivät ole suoritteita.

Kuva 1. Osaamisen arviointi terveyskeskustyössä.

Taulukko 1. Yleislääketieteen erikoistumisen työvälineiden käyttö opinto-oikeuden mukaan.

Yleislääketieteen erikoistumisen työvälineet	Opinto-opas 2023–	Opinto-opas 2020–2023		Opinto-oppaat 2017–2020	Opinto-oppaat 2015–2017 2017–2020
	Osaamisen arviointi - oppaat 2023–2024, 2024– 2025 ja 2025–2026	Osaamisen arviointi -opas 2022–2023	Osaamisen arviointi - oppaat 2020–2021 ja 2021–2022		
Haku erikoistumaan	Syksy 2023– Kevät 2026	Syksy 2022– Kevät 2023	Kevät 2020– Kevät 2022	2019	Ennen 31.12.2018
ELSA Kaikille syksy 2023 jälkeen valmistuville	Käytetään kaikkia ELSAn osioita		Vahva suositus käyttää kaikkia ELSA:n osioita*	ELSA:n työjaksot, teoriakoulutus	
Valintamenettely; Aloitusseminaari + YES/HOPS-kurssi	x	x	x	x	Aloitusseminaari

Koejakso	x	x	x	x	Ei
HOPS ja sen päivittäminen	x	x	x	x	Vahva suositus*
Ohjaustyövälineet** • Vastaanoton havainnointi • Potilastapauskeskustelu • Potilaspalaute • Yhteistyötaidot • Yleislääketieteeseen erikoistuvan etapit	x	x	Vahva suositus*		
Seurantakeskustelu / Koulutusjakson suunnitelma***	x	Vahva suositus*			

*Vahva suositus kouluttajan kanssa käyttää taulukossa mainittuja erikoistumisen työvälineitä (HOPS, ohjaustyövälineet, Seurantakeskustelu), joita kirjataan ELSAan. Valmistuessa ei määrällistä velvoitetta.

**Ohjaustyövälineitä käytettävä terveystieteiden koulutusjaksoilla, joiden aikana ne ovat olleet saatavilla. Ennen niiden käyttöönottoa terveystieteiden koulutusjaksoja voidaan hyväksyä osaksi koulutusta, jos ohjaus niiden aikana on toteutunut.

***Erikoislääkärikouluttajan ELSAssa hyväksymä Seurantakeskustelu korvaa Koulutusjakson suunnitelman 1.8.2025 alkaen. UEF:ssa on aiemmin käytetty "Ohjausasiakirja" -nimellä, jossa se on pakollinen 1.2.2020 jälkeen opinto-oikeuden saaneille.

SISÄTAUTIALOJEN YHTEINEN KOULUTUSRUNKO

EPA-arviointi

Sisätautialojen yhteisen koulutusrungon aikana suoritetaan seuraavat EPAt:

- Vuodeosastokierto
- Päivystyspotilaan hoito

Jatkuva osaamisen arviointi

Oppimisen seurantavälineinä käytetään lokikirjaa ja siihen perustuvaa itsearviointia ([koulutusrunko](#) ja [eriytyvä vaihe](#)), kehityskeskusteluja mentorin, kouluttajan, koulutuslääkärin ja/tai erikoisalan vastuuhenkilön kanssa. Myös potilastapauksiin perustuvaa osaamisen arviointia pyritään toteuttamaan.